

യവനിക

ചങ്ങമ്പുഴ കൃഷ്ണപിള്ള

യവനിക

ഖണ്ഡകാവ്യം

ചങ്ങമ്പുഴ കൃഷ്ണപിള്ള

താളിളക്കം

2020

പേര്: **യവനിക**

ഭാഷ: **മലയാളം**

വിഭാഗം: **ഖണ്ഡകാവ്യം**

രചന: **ചങ്ങമ്പുഴ കൃഷ്ണപിള്ള**

പ്രസാധകർ: **താളിളക്കം**

ഡിസംബർ 2020

Layout Design: **പ്രവീൺ വർമ്മ**

Copyleft:

ലാടെക്കിൽ നിർമ്മിച്ചതാണിത്.
ഓൺലൈൻ വായനയ്ക്ക് വേണ്ടി.
ഉബുണ്ടു ഓപ്പറേറ്റിങ്ങ് സിസ്റ്റത്തിലൂടെ.
കടപ്പാട്: വിക്സിപ്പീഡിയ.

യവനിക - ഖണ്ഡകാവ്യം

ചങ്ങമ്പുഴ കൃഷ്ണപിള്ള

ഒന്ന്

സ്തബ്ധമായി സഭാസദനാന്തം
ലബ്ധസംഗീതസാരപ്രശാന്തം.
സ്വർണസിംഹാസനത്തിലിരിക്കും
മന്നവന്റെ കടമിഴിക്കോണിൽ,
വന്നുനിന്നെത്തിനോക്കിച്ചിരിച്ചു
മിന്നിടും രണ്ടു കണ്ണിർക്കണങ്ങൾ.
ചാരവേ പിന്നിൽ ചേടികൾ വീശും
ചാമരങ്ങളുനങ്ങിടാതായി.
മന്ത്രിപുംഗവർ, സൈനികർ, രാജ്യ-
തന്ത്രകോവിദ, രംഗപാലന്മാർ,
കിങ്കര, രെത്തി, നസ്സുദസ്സോനോ-
ടങ്കിതചിത്രരംഗമായ് മാറി.
ആ വിശാലമാം ശാലതൻ മദ്ധ്യ-
ഭൂമി, ലൂനതമണ്ഡപമൊന്നിൽ,
ഗായകകവി 'ശേഖരൻ' ഹർഷ-
ദായകസ്വപ്നരൂപിയായ് മേവി.
തൽഗുളനാളവേണവിൽനിന്നും
നിർഗുളിച്ചോരമൃതപ്രവാഹം,
ഓമനിച്ചു ചെന്നോരോ മനസ്സും
രോമഹർഷശിശിരിതമാക്കി.
വന്ദ്യഭൂവരൻ തന്നേകപുത്രി
സുന്ദരിയാം 'അജിതകമാരി',
കാണുവാനിടയായില രാജ-
കാവ്യകാരനക്കന്യാമണിയെ! ...
തെല്ലുകലത്തുയരത്തു വെണ്ണ-
ക്കല്ലുകെട്ടിപ്പടുത്തോരൊടുപ്പിൽ,
മഞ്ഞവർണ്ണച്ചുരുളിടതിങ്ങി-
ക്കഞ്ഞലത്തൊങ്ങലങ്ങിങ്ങൊഴുകി,
മിന്നും പട്ടുയവനികയൊന്നിൻ

പിന്നിൽനിന്നൊരു നിശ്വാസലേശം
 സംക്രമിച്ചു ഞൊടിയിടയേതോ
 കങ്കണസ്വരമോടിടകൂടി!
 ഗാനധാരതന്നാരോഹണത്തിൽ
 പ്രാണഹർഷത്തിൻ പൂർണ്ണോദയത്തിൽ,
 മഞ്ജിമയ്ക്കു മണിയരങ്ങാമാ
 മഞ്ഞവർണ്ണത്തെറികൾക്കു നേരേ,
 പാട്ടുറഞ്ഞ ഹൃസ്വങ്ങളോടേ
 പാതികൂമ്പിയ കണ്ണുകളോടേ,
 ശ്രീയുതസ്വിതസാന്ദ്രാസ്യനായി-
 ഗ്നായകൻ ശിരസ്സൊന്നു തിരിച്ചു.
 ചെണ്ടൊളി ചേർന്നതിമുദ്രവാകം
 രണ്ടു കൈവിരൽത്തുമ്പുകൾ ചൂടി,
 ഹാ, ഞൊടിയൊരു മിന്നൽക്കൊടിയ്ക്കാ-
 യാ ഞെറിവക്കൊരിത്തിരി നീങ്ങി.
 അഞ്ജനക്കണ്മുനയൊന്നുലഞ്ഞു
 മഞ്ജുഹാസമൊരല്ലം പൊഴിഞ്ഞു,
 അത്രമാത്രം-അരഞൊടിക്കുള്ളിൽ
 ബദ്ധമായി മറഞ്ഞെറി വീണ്ടും.
 സ്വപ്നതുല്യമാശ്ശിഞ്ജിതം മാത്രം-
 മുതടവിപ്പതുണ്ടപ്പൊഴുമൽപം.
 വ്യക്തമല്ലാത്തൊരു നിഴൽപ്പാടാ
 വസ്തുഭിത്തിതൻ പിന്നിൽ ത്രസിപ്പൂ! ...
 ആ മണിപ്പൊൻ ചിലമ്പൊലിയോലും
 പൂമുദ്രപദമെമ്മട്ടിരിക്കും?
 അത്തരിവള മിന്നിക്കിലുണ്ടും
 പൊൽത്തളിർക്കൈകളെമ്മട്ടിരിക്കും?
 ആ നിഴൽപ്പാടിനാലംബമാകും
 മേനിതന്നഴകെ നായിരിക്കും?
 ഹാ, വിദൂരത്തദൃശ്യമായ് നിൽക്കും-
 മാ വിലാസമെന്തെങ്ങുതമാവോ!
 സർവ്വശക്തന്റെ കാരുണ്യപൂര-
 മുർവ്വിയിങ്കൽ പതിതരപ്പോലെ,

മൺതരികളെപ്പുല്ലമത്തുക്കാൽ-
 ചെന്തളിരകളുന്തരംഗത്തിൽ,
 ഭക്തിപൂർവ്വം പ്രതിഷ്ഠിപ്പതേക്കാ-
 ളിദ്ധരണിയിലെത്തുണ്ടൊരു ഭാഗ്യം!
 ഗായകനു ഹൃദയം വിടർന്നു
 ഗാനധാരയിലോളം വളർന്നു.
 അത്തിരകളുയർന്നു വിണ്ണോള-
 മെത്തി മുട്ടി നറുനറുങ്ങായി,
 താരകോടികൾ വാരിത്തഴുകി-
 ത്താഴെ വീണ്ടും പതിക്കുന്ന പോലെ;
 ഏകമായാപ്രതീതി കൊള്ളത്തി-
 ശ്ലോകമൊട്ടുക്കകലെത്തുരത്തി,
 ആദിമദ്ധ്യാന്തഹീനമാം മട്ടാ
 നാദവാഹിനി വീർപ്പിട്ടൊഴുകി.
 മുഖഗാനസരിത്തതിൽജജീവ-
 നുക്കുരായ് മുങ്ങി നീനിയെല്ലാതും! ...
 നിന്നു ഗാനം-കുറച്ചുനേരത്തേ-
 യ്തൊന്നുമാരുമനങ്ങിയില്ലൊട്ടും.
 പിന്നെയേറ്റു നൃപേന്ദ്രനൽഫുല്ല-
 സ്വിന്നശാന്തസ്ഫീതാർദ്രാസ്യനായി.
 ആ മിഴികളിൽത്തിങ്ങിത്തുള്ളമ്പി
 സീമയറ്റുഭിന്നഭനഭാവം.
 ആനതാസ്യനായ് കൂപ്പുകൈയോട-
 ശ്ശാനലോലൻ സഭാഗൃഹം വിട്ടു.
 ഹാ, മനസ്സിൽ പ്രതിദ്ധ്വനിക്കുന്നു-
 ണ്ടൊ മനോഹരനുപുരാവരം.
 തമ്പിഴികൾക്കു മുന്നിൽ പ്രപഞ്ചം
 നന്മപൂത്ത പൂവാടിയായ് മിന്നി;
 പുഞ്ചിരിക്കൊണ്ടു, ഗാനാർദ്രമാം തൻ
 നെഞ്ചുകമ്പോൽ നിലാവല ചിന്നി!
 ആറ്റുവക്കിലാ മാമരക്കാവി-
 ലാത്മശാന്തിതന്നങ്കരം പോലെ,
 നേർത്ത നീലനിലാവിൽ, പുളകം

ചാർത്തിനിൽക്കും കുടിലിനു നേരേ;
 പാലപ്പുതു പരിമളം കാറ്റിൽ
 പാറിയെത്തുമ്പൊതയിലൂടേ,
 മായികന്ദ്രത്തമാടിടും മുക-
 ച്ചായകൾതന്നകമ്പടിയോടേ,
 കാട്ടുപൊന്തയിൽ രാക്കിളി പെയ്യും
 പാട്ടു കേട്ടു രസിച്ചു ഗമിയ്ക്കും,
 ബദ്ധകൗതുകം മന്ത്രിച്ചിതിത്ഥം
 ശുദ്ധശുദ്ധമാഗ്നായക ചിത്തം:-
 "വിശ്വസൗന്ദര്യമെന്നിച്ചൊരാത്മ-
 വിസ്മൃതിയ്ക്കുധിനായികയായി,
 സ്പഷ്ടരൂപമെഴാതേവമെന്നോ-
 ടൊട്ടിനിൽപവളാരു നീ, ദേവി? ..."

രണ്ട്

രാമണീയകം മേളിച്ചിണങ്ങി
 രാപകലുകളോരോന്നു നീങ്ങി.
 ശേഖരകവിപുംഗവകീർത്തി-
 മേഖലയിൽ വസന്തം വിളങ്ങി.
 മാനവേന്ദ്രനാം നാരായണനാൽ
 മാനിതനായ്, യശോധനനായി,
 ചേലിയലു 'മമരാപുരി' യിൽ
 ലാലസിച്ചിതഗ്നായകവര്യൻ!
 ധന്യധന്യമത്തുലിക ജീവ-
 സ്പന്ദമേകിന ഗാനശതങ്ങൾ,
 വർണ്ണനാതീതവശ്യത വായ്ക്കും
 വർണ്ണസങ്കീർണ്ണപിൻചരിക വീശി,
 മർത്ത്യഹൃത്തിനടിത്തട്ടിലെത്തി-
 ത്തത്തി മാസ്മരനൃത്തം നടത്തി!
 അപ്രതിമപ്രതിഭയിൽ മങ്ങാ-
 തുജ്ജ്വലിക്കും മയൂഖനാളങ്ങൾ,
 ഇന്ദ്രചാപങ്ങൾ നെയ്യുനെയ്യാട്ടും
 സുന്ദരമാമഭാവനതന്നിൽ,

ചിത്തമൊന്നായ്ക്കുവർന്നിടുമോരോ
 ചിത്രപംക്തികൾ മേളിച്ചിച്ചിണങ്ങി,
 ചിന്തപുത്തും തളിർത്തും പുളകം
 ചിന്തിനിന്നു സുഷമയിൽ മുങ്ങി.
 ചുറ്റുമുറ്റിപ്പടർന്നതിൽത്തങ്ങി
 കുറ്റമറ്റ കലാത്മകഭംഗി.
 ഹാ, മരതകപ്പച്ചയൊലിക്കും
 കോമളശ്രീയമുനാതറത്തിൽ,
 നിത്യപുരുഷ, നച്യുതൻ, കൃഷ്ണൻ,
 നിത്യനാരിയാം രാധയുമായി,
 ആത്തരാഗം രമിച്ച രംഗങ്ങൾ-
 ക്കാതമദീപ്തമാം രൂപമിണക്കി,
 ഹൃല്ലഗാസ്യർവ്വമാധുര്യമുൾച്ചേർ-
 നല്ലുസിച്ചിതപ്രേമഗാനങ്ങൾ!
 'മഞ്ജരി'- രാജകന്യതൻ തോഴി-
 മഞ്ജിമയ്ക്കൊരു കണ്ണലയാഴി
 ഉണ്ടവൾക്കൊരു ചെമ്പനിനീർപ്പു-
 ചെണ്ടിനൊപ്പം ചിരിക്കുന്ന ചിത്തം!-
 അംഗുലിയൊന്നനങ്ങുകിൽ ഗാനം
 വിങ്ങിടും വീണൊലൊരു ചിത്തം!-
 സ്വന്ദനങ്ങളിൽ സൗരഭം തേങ്ങും
 മന്ദവായുപോൽ നേർത്തൊരു ചിത്തം!-
 സാത്വികാസ്വാദനങ്ങളെപ്പുൽകി-
 സ്സൽക്കരിക്കുന്ന സമ്പൃതചിത്തം! ...
 ആ നടപ്പാത നിർജ്ജനമായി-
 പ്പുനിലാവുലഞ്ഞന്തി വരുമ്പോൾ,
 കട്ടിവെച്ച നിഴലുകൾ മുന്നിൽ
 മുട്ടുകുത്തി നമസ്കരിക്കുമ്പോൾ,
 ഗായകാലയപാർശ്വത്തിലൂടെ
 ഗാനസാന്ദ്രമാം നെഞ്ചിടിപ്പോടെ,
 സ്നാനകർമ്മാർത്ഥമാറ്റുവക്കത്തേ-
 യ്യാനതാംഗിതന്നാഗമം കാണാം.
 പോയിടാതെ കവിയുടെ വീട്ടിൽ-

പോയിടാറില്ലവളൊരു നാളും.
 ഓലമേഞ്ഞു, മൺഭിത്തികളോടും
 ശ്രീലഹർഷദസ്വച്ഛതയോടും;
 ഉച്ചവെയ്ക്കുമരിച്ചിറങ്ങാതേ
 പച്ചകെട്ടിയ പന്തലുപോലെ,
 നാലുദിക്കിലും പൂമരം തിങ്ങി
 ലോലമർമ്മരം മാറാതിണങ്ങി,
 മന്ദവായുവിൽ പൂമഴ വീഴും
 സുന്ദരാങ്കണവീഥികളോടും;
 ലാലസിക്കുമെക്കാച്ചു കടലിൽ
 കാലുകത്താൻ കഴിവതുപോലും,
 ഭാഗ്യമെന്നോർത്തു നിത്യപ്രശംസാ-
 യോഗ്യമാശ്ശുദ്ധകന്യാഹൃദന്തം.
 ദീപദീപ്തമാ മച്ചിൽ, സുഗന്ധ-
 ധൂപലാളിതയായൊരു കോണിൽ,
 അങ്കിതലതാപുഷ്പാദിചിത്ര-
 സങ്കലിതമാം കൊച്ചു പുൽപ്പായിൽ;
 തെല്ലിടം ചാഞ്ഞു കൈ നിലത്തുനി,
 മുല്ലമൊട്ടൊന്നു ചെമ്പുണ്ടിൽ മിന്നി,
 ഹാ, വലംകൈത്തളിരിൽച്ചിബുകം
 പൂവിതൾപോലലസമായ്ക്കങ്ങി,
 പ്രീതിപ്പൂർവ്വം ചടഞ്ഞിരുന്നോരോ-
 ന്നോതിടുന്നതു കേട്ടു രസിയ്ക്കും;
 എത്രഗന്ധർവ്വലോകംകടന്നാ
 മുഖകന്യകാചിത്തം പറന്നു!
 നിർമ്മലാശയൻ ഗായകൻ തൂകും
 നർമ്മസുഷ്ണത്തിരച്ചാർത്തിലൂടെ,
 എത്ര വിദ്രുമദീപങ്ങൾ ചുറ്റി-
 ത്തത്തിയാ സ്വപ്നലോലഹൃദയം!
 നീലിമയിൽക്കിനാവുകൾ നീതു
 നീണ്ടിടമ്പെട്ടൊരാ മിഴി രണ്ടും,
 മിന്നി, മിന്നി, മനോഹരസ്മേരം
 ചിന്നി, നക്ഷത്രരേണുക്കൾ പൂശൂം!

ആ വിലാസിനി തൻതളിർപ്പട്ടു-
 ദാവണികൾതൻ വർണ്ണപ്രിയത്തിൽ,
 കുറ്റവാർകൂന്തൽ പൂവെച്ചു ചീകി-
 ക്കെട്ടി മോടി ചമയ്ക്കുമാ മട്ടിൽ,
 അൽപനാളായഭിനവകാമ്യ-
 കൽപനയൊന്നു വേറിട്ടു കാണാം.
 ആടയാഭരണാദികളാലാ
 മോടികൂട്ടുന്നതാരാസ്വദിക്കാൻ?
 ഒക്കിൽ മൺകടംവെച്ചു, കിണറ്റിൻ
 വക്കിലെത്തുന്ന നാട്ടുപെണ്ണങ്ങൾ,
 കാതു കൈ കഴുത്തോരോന്നൊളിവിൽ-
 കാണിനേരം പരസ്പരം നോക്കി,
 തെല്ലസൂയതികട്ടി വിഴുങ്ങി
 മെല്ലെയൊന്നു ചിരിച്ചതിൻ ശേഷം,
 തമ്മിലെന്തോ കണകണത്തൊന്നോ-
 ടുമായിൽ ചേർന്നൊരുസവംകൂടി,
 ശിഞ്ജിതമ്പോലിടയ്ക്കിപ്പൊങ്ങി
 മഞ്ജരിയെന്ന പേരിന്റെ ഭാഗി! ...
 അമ്പലക്കുളം, മാപണം, രഥ്യാ-
 മണ്ഡലം, വഴിയമ്പലം, സത്രം,
 ഏനേ, ഞൊരു നാലുപേർ നാട്ടി-
 ലൊന്നചേരുമിടങ്ങളിലെല്ലാം,
 മഞ്ഞിനെപ്പുനിലാവുപോൽപ്പുൽകി
 മഞ്ജരിശേഖരാഖ്യകൾ തമ്മിൽ!
 വല്ലതുവെന്നു കിട്ടിയാലേറെ-
 ചൊല്ലുവതാണു ലോകസ്വഭാവം.
 എന്നുമല്ലിതിൽക്കുറ്റപ്പെടുത്താ-
 നൊന്നുമില്ല ജനങ്ങളെയൊരു!
 ശേഖരനൊരു കാരണം പാകി
 ശാഖകളുതിന്നന്യരുമേകി.
 മന്ദിരാനു വിജനതയിങ്കൽ
 മഞ്ജരിയുടെ സന്ദർശനങ്ങൾ,
 തന്മനസ്സിനു സമ്പൂതമാമൊ-

രയാദാസ്സദമാണെന്ന സത്യം,
 പാരിൽനിന്നൊളിയൊന്നൊരനാളും
 പാടുപെട്ടില്ലവനണപോലും!
 മഞ്ജരി-ലസൽത്ര്യക്ഷരി-ശബ്ദ-
 രഞ്ജനതൻ മൃദുമധുമാരി;
 അർത്ഥമോ?-ഇമലർകലയെന്നാ-
 ണെത്ര മാധുര്യപൂർണ്ണമാനാമം!
 ഹന്ത, സാധാരണർക്കീയഭിജ്ഞ-
 യ്ക്കന്തഴകൊന്നിതിൽപ്പരം വേണം?
 എങ്കിലും, തൃപ്തി പൂർണ്ണമായിലാ
 തങ്കരളിൽക്കവി, യ്ക്കുമ്മൂലം,
 ഭംഗികൂട്ടാനപ്പേരിനൊരോമൽ-
 തൊങ്ങൽകൂടിത്തൊടുത്തിട്ടു ധന്യൻ.
 അങ്ങനെ, വെറും മഞ്ഞരി പേർത്തും
 പൊങ്ങി 'വാസന്ത' മഞ്ജരിയായി!
 'ചിത്ര!' മെന്നായ്ച്ചിരിച്ചു സാമാന്യ-
 മർത്ത്യർ കേട്ടു തലയാടിയോതി!! ...

മൂന്ന്

വന്നുചേർന്നു വസന്തം-വനശ്രീ-
 വർണ്ണലജ്ജ വഴിഞ്ഞു ചിരിച്ചു.
 തത്തിയെത്തുന്ന തൈമണിക്കാറ്റിൻ
 തൽപമേരിസ്സഗന്ധം മദിച്ചു.
 വണ്ടുവന്നു വലംവെച്ചുരുമ്മി-
 തങ്ങളുലയുന്ന താമരപ്പൂക്കൾ,
 പാടലശ്രീ പകർന്നിടതിങ്ങി-
 സ്സാടികോജ്ജ്വലവാചികൾ മിന്നി,
 നീട്ടി നീട്ടിക്കുറുക്കിക്കുറുക്കി-
 കാട്ടിൽ നീളെക്കരിങ്കയിൽ കൂകി.
 പൊന്നൊലിയ്ക്കുമിളവെയിൽച്ചാലിൽ
 മിന്നിയാടും തളിർക്കുലച്ചാർത്തിൽ,
 നൃണിറങ്ങിക്കരങ്ങിപ്പുതുങ്ങി-
 ത്താണായർന്നു പൂമ്പാറ്റകൾ പാറി.

താലിമാലകൾ കെട്ടിക്കുണങ്ങി-
 ത്തായ്കൂറം ചേർന്നു വല്ലിനിനാടി.
 അഷ്ടദിഗ്വധൂരതങ്ങളേന്തി
 തുഷ്ടി തൂകും ഹിരണ്യകാന്തി!-
 ഏവമോരോ വിലാസങ്ങൾ നേടി-
 ഭാവമോഹനമായൊരച്ചെത്രം,
 നൽകി നൃതനചോദനം മേന്മേൽ
 പുൽകി ദീപ്തമാം ശേഖര ചിത്തം!
 ഭാവനക്കളിത്തോണിയിലേറി-
 ദ്രേവഗംഗയിലങ്ങിങ്ങു ചുറ്റി,
 ഉൾപ്പുളകമണിഞ്ഞണിഞ്ഞോമൽ-
 കൽപപുഷ്പമധുളികൾ ചൂടി,
 നന്ദനോദ്യാനസൗന്ദര്യസാരം
 സ്വന്ദനങ്ങളിൽക്കൂട്ടിക്കലർത്തി,
 ജന്മജന്മാന്തരങ്ങളിൽത്തങ്ങും
 നന്മയൂറിയൊഴുകിയൊന്നായി,
 കർമ്മവൈഭവാബദ്ധമക്കാവ്യ-
 കർമ്മയോഗിതൻ മാനസം പാടി!
 അന്നു ശേഖരഗാനത്തിൽ നീന്തി
 വന്നു രാജസദസ്സിൽ വസന്തം.
 കണ്ടു കൺപൂട്ടി ശ്രോതാക്കൾ മൂന്നിൽ-
 ചെണ്ടുളഞ്ഞ ഹരിതവനാന്തം.
 കേട്ടുചുറ്റും ചിറകടിയ്ക്കാപ്പം
 കൂട്ടുപോവും കലകളുഘോഷം;
 ശംഖനാദസമാനം മുഴങ്ങി-
 സ്സംക്രമിക്കും മധുകരാദാവം!
 ഏതുലോകമി, തേതാഭിചാര-
 സ്സീതശക്തിതൻ പൂർണ്ണവിപാകം?
 എന്തു രംഗമി, തെന്തഭിമാദ-
 തന്ത്രികകൾതൻ മാന്ത്രികോത്സംഗം?
 ഹാ, ജനൗഘമെവിടെഗൃമിച്ചു?
 രാജസൗധവുമെങ്ങെങ്ങൊളിച്ചു?
 എങ്ങു ഭൂവരൻ, രാജസദസ്സെ-

ഞങ്ങളുപോയിതഗ്നായകൻ പോലും?
 ഒന്നുമി, ഒന്നാക്കെ മിതദ്യയാ, ഞങ്ങളു-
 തൊന്നമാത്രം-ആ വർണ്ണപ്രപഞ്ചം-
 വിഭ്രമോന്മുക്തചേതന, യാതമ-
 വിസ്മൃതിയെപ്പുണരുന്ന മഞ്ചം-
 സത്യസൗന്ദര്യസത്തകൾ പൂത്ത
 നിത്യശീതളശ്രീലനികഞ്ചം-
 ജാതമോദമങ്ങൊറ്റത്തൊടിയിൽ
 നീതരായിതാശ്രോതാക്കളെല്ലാം.
 അന്നമത്തിരശീലയ്ക്കുപിന്നിൽ-
 നിന്നതിർന്നു വളകിലുക്കങ്ങൾ.
 ഭിത്തിമേലിടയ്ക്കുവൃക്തമായി-
 ത്തത്തിയേതോ നിഴലുകളോടി.
 പൂത്ത പൊൻകൊന്നപ്പുകാവുപോലെ
 പുനിലാവു പരന്നതുപോലെ;
 ലോലസുസ്തിതമാലകൾപോലെ
 ലാലസിച്ചിതാ മഞ്ഞത്തൈരികൾ.
 ഗായകാത്മാവിലേയ്ക്കുങ്ങുനിന്നും
 പായുകയായൊരാവേശനാളും! ...
 കേവലം ഗാനമല്ലതൊരേതോ
 ദ്രാവകീകൃതസ്വപ്നസാഗ്രാജ്യം.
 തൽപ്രവാഹത്തിലേതോ ജഗത്തേ-
 യ്ക്കിപ്രപഞ്ചമൊലിച്ചുർന്നുപോയി.
 തണ്ടലർപോൽ വിശേഷിച്ചതിങ്കൽ
 രണ്ടുചിത്തം വിടർന്നു നിന്നാടി.
 രാജകന്യകതൻ കടക്കന്നിൽ
 രാജസമൊരുലാളനം കൂമ്പി! ...
 ആ വസന്തവിലാസാപദാന-
 ഭാവഗാനങ്ങൾ കേട്ടതിൻ ശേഷം.
 മന്ദഹാസമോടാത്താനഭാവം
 മന്നവനനു ചോദിച്ചിതേവം:-
 "ഹൃല്ലുപുഷ്പപ്രസന്നമായുള്ളോ-
 രല്ലസൽച്ചൈത്ര രാജാങ്കണത്തിൽ,

മത്തടിച്ചാർത്തു മുളകയെന്നേ
 മറ്റുയാതൊന്നും മക്ഷികയ്ക്കില്ലേ? ...”
 തെല്ലുകണ്ണൊന്നു ചിമ്മിച്ചിരിച്ചു
 ചൊല്ലിമെല്ലെക്കവീരനുമിതം:-
 ”ഉണ്ടു-വാസന്തമജ്ഞരിതൻ തേ-
 നണ്ടിടും ജോലിക്കൂടി, യെൻ സ്വാമിൻ! ...”
 കൂട്ടമായി കേട്ടു ചിരിച്ചു
 കേട്ടുനിന്നവർ രാജസദസ്സിൽ!
 ഗായകവര്യനേകിയ നാമ-
 ധേയമംഗീകരിച്ചതായ്ക്കേൾക്കെ,
 മഞ്ജരിയ്ക്കുന്നജിതകമാരി
 മന്ദഹാസം പകർന്നേകിപോലും!
 മഞ്ജരിതൻ മനസ്സിലാനന്ദ-
 മർമ്മരങ്ങൾ പൊടിഞ്ഞിതുപോലും!-
 ഒത്തുചേരുന്ന ജീവിതം തന്നിൽ
 സത്യവും പൊയ്യുമാവിധം തമ്മിൽ.
 എങ്ങുമീശ്വരൻ തീർപ്പതിൽ, സ്വന്തം
 തൊങ്ങൽ കൂട്ടിയിണക്കുന്നു മർത്ത്യൻ.
 അക്കവീശ്വരഗാനങ്ങളെന്നാ-
 ലൊക്കെയൊന്നുപോൽ സത്യങ്ങളുമാത്രം.
 ആദിമാത്രതൊട്ടുള്ളൊരുമഖേദം
 എറുമന്തമൊന്നില്ലാത്ത മോദം-
 നിത്യഭാവങ്ങളെവമിണങ്ങി
 നിസ്തുലങ്ങളുഗ്രാനങ്ങൾ മിന്നി!!

നാല്

നാടു നീളെപ്പരന്ന യശസ്സിൻ
 സ്റ്റാടികാഭയിലാമഗമായി,
 പൂജതൻ പൂർണ്ണകംഭാഭിഷിക്ത-
 രാജഗായകനാമം വിളങ്ങി!
 പുല്ലണിപ്പച്ചത്താഴ്ക്കൊട്ടി-
 നുള്ളിലാടുകൾ മേഞ്ഞലയുമ്പോൽ,
 ശ്യാമളസരിൽത്തീരത്തിലോരോ

പൂമരം ചേർന്നിരുനിയന്മാർ,
 സ്വച്ഛശേഖരഗാനങ്ങൾ വർഷി-
 ചുച്ചവെയ്യിൽ നിലാവുപുരട്ടി!
 കാറ്റുപായ്ക്കൂട നീർത്തിപ്പിടിച്ച-
 ഞാറ്റിൽ നീങ്ങുന്ന തോണികൾക്കുള്ളിൽ,
 ഭാവമൊപ്പിച്ചു നേർപ്പിച്ചു നീട്ടി-
 കൈവുകാരാക്കവിതകൾ പാടി!
 താരകകൾ വിളറി, ക്ഷിപ്രക്കിൻ
 താമരപ്പൊയ്കു പൂത്തുല്ലസിക്കെ;
 വൃക്ഷരാശിയിലങ്ങിങ്ങുണർന്നു
 പക്ഷികളോരോ കീർത്തനം ചൊൽകെ;
 ശീകരാർദ്രമാം വായുവിൽ, നേർത്ത
 പൃഗഗന്ധമൊളിച്ചു കളിക്കെ;
 കങ്കണങ്ങൾ കിലുങ്ങിക്കിലുങ്ങി
 മങ്കമാരത്തയിർ കലക്കുമ്പോൾ,
 ഗാമഗഹമുഖങ്ങളിൽനിന്ന-
 പ്രേമഗാനങ്ങൾ വീർപ്പുവിട്ടെത്തി;
 താലിപൊട്ടിച്ചൊരോമൽക്കൃഷക-
 ബാലികതൻ സൂതികളെപ്പോലെ!
 ചന്ദ്രശാലയിൽ, ഗീഷ്ണാന്തശാന്ത-
 ചന്ദ്രികാമയമാകിയ രാവീൽ;
 രോമഹർഷങ്ങൾ തിങ്ങി ത്രസിക്കും
 കാമുകൻതൻമലർമടിത്തട്ടിൽ;
 ആഞ്ഞുപുൽകവേ, ലജ്ജിച്ചു താനേ
 ചാഞ്ഞു വീഴും പ്രളവരപുത്രി,
 കൊക്കുരുമ്മാനിണയടുക്കുമ്പോൾ
 കൊഞ്ചി നീങ്ങും കയിൽപ്പേടപോലെ,
 പ്രേമസാന്ദ്രസാക്ഷതസ്തൃതത്തോ-
 ടാ മനോഹരഗാനങ്ങൾ പാടി!
 അറ്റുരണ്ടുവറ്റിയിൽ, വെള്ളം
 തൊട്ടിടാതെ, വയലുകൾക്കുള്ളും,
 കത്തിടുമ്പോൾ, കനിവിൻ കഴുത്തിൽ
 കത്തിവെയ്ക്കാത്ത കർഷകയോധൻ,

കൊക്കരണിയിൽ ത്യാവിട്ടു തേകി
നിൽക്കെ, യപ്പാട്ടുമൊപ്പമൊഴുകി!
ചൂടുമാറി, പൂതുമഴ ചാറി-
പ്പാടമൊക്കെക്കുളിർക്കുന്ന നാളിൽ;
നീലമേഘത്തെ നോക്കിക്കടക-
പ്പാല കോശ്മയിർക്കൊള്ളുന്ന നാളിൽ;
ഉച്ചനേരത്തു പൊത്തിലൊതുങ്ങി-
ക്കൊച്ചരിപ്രാവു കൂവുന്ന നാളിൽ;
ചേരിലങ്ങിങ്ങു ചേരിനിരന്നു
ഞാറുപാകം പുലപ്പെൺകിടാങ്ങൾ-
കൂട്ടിനശീലിരുന്ന കൂകാനം
ഭാഗ്യമില്ലാത്ത കൊച്ചരിപ്രാക്കൾ-
ചേലുമീട്ടുമൊരീണത്തിലൊന്നി-
ച്ചാലപിച്ചിതാഗ്ഗാനശതങ്ങൾ.
അന്തിമായുമ്പോഴമ്പലമുറ്റ-
ത്തന്തികത്തുള്ളരയാൽത്തറയിൽ,
വട്ടമിട്ടിടനോരോ വിനോദം
തട്ടിമുളിച്ചു, ധൂമങ്ങൾ ചിന്നി,
മാറിമാറിയിലിമ്പി കൈമാറി
മോദമാളുന്ന കാർപ്പടികന്മാർ,
പാടി, രാധികാമാധവരാഗ-
ധാടി വാസ്തമാദ്രിവൃഗീതങ്ങൾ!
ചന്ദ്രലേഖയൊരൽപം സ്സൂരിച്ചാൽ
മന്ദവായുവന്നൊന്നു മന്ത്രിച്ചാൽ,
ജാലകങ്ങ, സദനാങ്കണങ്ങൾ
ചോലവൃക്ഷച്ചവടുക, ജേവം,
എങ്ങുനിന്നുമുയർന്നു നാടാകെ-
ത്തങ്ങിട്ടമക്കവിയുടെ ഗാനം!
പിച്ചയാചിച്ചലയുവോർപോലു-
മുച്ചരിച്ചിതാക്കാവ്യഖണ്ഡങ്ങൾ.
പൊൻമുടിച്ചൂടും മന്നവർപോലു-
മുണ്ഡയിൽപ്പാടിയശ്ശീതകങ്ങൾ-
എന്നുവേ, ഞാക്കവിയുടെ ഗാന-

മൊന്നുരണ്ടു വരികളേന്നാലും
 അല്ലെല്ലൂ ഹൃദിസ്ഥമാക്കീടാ
 തില്ല നാട്ടിലെന്നൊറ്റൊരാൾ പോലും! ...
 വ്യാതി പൊങ്ങിയെന്നാകിലും ഗർവ്വ-
 മേതുമേശാതഭിമതനായി,
 നിത്യതൃപ്തി നകർന്നല്ലസിച്ച്
 നിഷ്കളങ്കഹൃദയൻ കവീന്ദ്രൻ.
 വന്നു സുന്ദരി മഞ്ജരി വീട്ടിൽ
 ചെന്നതാനെന്നും രാജസദസ്സിൽ;
 പാടി, മൂന്നിലാ മഞ്ഞത്തൈരിക-
 ളാടി-നേരിയ ശിഞ്ജിതം ചിന്നി!
 ശിഞ്ജിതങ്ങൾ, ശിഥിലങ്ങൾ, മൂന്നിൽ
 മഞ്ജളങ്ങളാ മഞ്ഞത്തൈരികൾ!
 നേർത്ത നീലനിഴലുക, ഭേതോ
 വാസ്തവത്തിൻ മുഖാവരണങ്ങൾ!-
 ആ യവനികയ്ക്കപ്പുറം, ദിവ്യ-
 മായൊരജ്ഞാതശുഭപ്രപഞ്ചം!
 തന്നനാർഭാടജീവിതാലംബ-
 സ്സന്ദനങ്ങൾക്കധിഷ്ഠാനതാരം,
 ഉല്ലസിപ്പതുണ്ടങ്ങതി, ലേതോ
 ഹൃല്ലവിദ്യുൽ പരിവേഷപൂർവ്വം!
 താനതിനെത്തന്നാത്മഗാനത്താൽ
 താണു കൈകൂപ്പിയർച്ചനചെയ്യു!-
 എന്തുശാന്തിയാ, ഞെന്താത്മഹർഷം
 എന്തു ദിവ്യപ്രചോദനവർഷം!
 എത്രധന്യനാ, ഞെത്ര സതുഷ്ട-
 നെത്ര സംതൃപ്തനക്കവിവര്യൻ!
 കന്യശമറ്റാജ്ജീവിത, മോമൽ-
 ക്കമൃകൽഹാരവാപിപോൽ മിന്നി!! ...

അഞ്ച്

രാഗമോഹമദാദികൾ തങ്ങി
 രാപകൽത്തിരയോരോന്നു നീങ്ങി.

ദക്ഷിണദിക്കിൽനിന്നാർത്തണഞ്ഞു
 ദക്ഷദക്ഷനൊരു കവിമല്ലൻ;
 ശീതശാന്തശരൽക്കാലസന്ധ്യാ-
 വേദിയിലൊരിടിവെട്ടുപോലെ-
 സ്വപ്നസാന്ദ്രസുഷുപ്തിയിലേക
 ശ്ലാമകൃണദംശനംപോലെ-
 ചാരുന്ദൃത്തഗാനോത്സവമദ്ധ്യേ
 ചീറിടുമൊരു പേമാരിപോലെ-
 വ്യാപൃതഭാവകാവ്യകർമ്മത്തിൽ
 വ്യാകരണവിഡംബനംപോലെ!
 നാട്ടിൽനിന്നു തിരിച്ചു, താൻ ചെന്ന
 നാട്ടിലെങ്ങും ജയക്കൊടി നാട്ടി,
 ലോകമൊട്ടുക്കൊഴും കവിവര്യർ-
 ക്കാകമാനമടിയറവേകി,
 അന്നൊടുവിലമരാപുരിയിൽ
 വന്നതാണുപോലാ മഹോദണ്ഡൻ!
 മുണ്ഡിതശീർഷപിണ്ഡ, മതികൾ
 തുണ്ഡതുല്യം നടുക്കൽപകേശം,
 ചന്ദനാങ്കിതസ്വിന്നലലാടം
 നിന്ദപൊങ്ങിക്കുമളച്ച നേത്രം.
 കഞ്ചിതാഗമാം നാസ, യിന്നോളം
 പുഞ്ചിരിയൊന്നു പുൽകാത്ത വക്ത്രം-
 വല്ലകാലത്തതിനതു വന്നാൽ
 പല്ലമാത്രമിളിങ്ങുന്ന വക്ത്രം.
 ഒട്ടിയ കവിശ്ത്തട്ടുകൾ, കണ്ണും
 മുട്ടി മിന്നിടും സ്വർണ്ണരൂദ്രാക്ഷം.
 ക്കങ്കമന്യോചന്ദനരേഖാ-
 സങ്കരാങ്കിതപങ്കിലഗാത്രം.
 കൈയിലാ വീശുപാള, പിൻപേ വാ-
 കയ്യു പൊത്തിയ ശിഷ്യസമൂഹം.
 ചുറ്റുപൂണന്തൽ മാറിലതേതോ
 തറ്റടുത്ത സജീവകങ്കാളം.
 സർവ്വശാസ്ത്രത്തികവും, ദൂര്യം

ഗർവ്വ, വൻപും, കളിയും കുറിയും,
 ഹാ, ക്തർക്കം, പിശുക്കും കുറുപ്പും
 ലോകനിന്ദ കനിഷ്ടം കശുപ്പും
 ഒക്കെയൊന്നിച്ചു ചേർത്തൊന്നിണക്കാ-
 നൊക്കുമെങ്കി, ലശ്യാസ്ത്രിയോടൊക്കും!
 കർക്കശൻ കലി ചത്തുയർന്നേറ്റ
 കൽകിതനെയപ്പണ്ഡിതരാജൻ!!
 വാക്കിലോരോന്നുമെടുത്തർത്ഥം
 വാ പൊളിച്ചും, പൊളിപ്പിച്ചു കൊന്നും,
 ശ്ലേഷവും, ധ്വനി, പ്രാസം, യമകം
 ശേഷമുള്ള സമസ്തകസേത്തും,
 അട്ടിയട്ടിയായ് ചേർന്നൊരു കീറാ-
 മുട്ടിയായി മരവിച്ചു പദ്യം,
 ബദ്ധഗർവ്വമൊടിച്ചു മടക്കി-
 സ്രദ്ധരച്ചട്ടുള്ളിലടക്കി,
 കാഴ്ചവെച്ചു നരേന്ദ്രനെ വാഴ്ന്നി-
 കാൽത്തളിരിലക്കാവ്യപ്രഭാവൻ!
 പദ്യപാരായണാൽപരം ഭൂപൻ
 ഹൃദ്യമായോതി സസ്കിതമേവം:-
 "ഭദ്ര, ഹേ, കവേ, സ്വാഗതം, നീണാ-
 ജ്ജദ്രസം വോൻ വാഴുകായുഷ്കൻ!"
 മെല്ലെയൊന്നു നമിച്ചു സഗർവ്വം
 ചൊല്ലിനാനിദം പുണ്യരീകാവ്യൻ:-
 "മന്ദിരേ, ഭോ, മദാഗമം, ശബ്ദ-
 ദ്വന്ദ്വധാർത്ഥമാണദ്യ, ധീമൻ!
 കുത്ര കർഹിച്ചിൽ കർശിതം, ഹാ, മൽ
 ജൈത്രയാത്രാകലാഹകം, ശ്രീമൻ!
 ദേഹി ദേഹി മേ വാഗ്രണഭൂമൗ
 ദാഹികപ്രതിദ്വന്ദിയെ, സ്വാമിൻ! ..."
 ഒന്നയർന്നക്കവീന്ദ്രന നേരേ
 കണ്ണെറിഞ്ഞൊരു പുഞ്ചിരി തൂകി,
 "ഉണ്ടു ഞങ്ങൾക്കു ശേഖരൻ"-മാനം
 വിണ്ടുകീറാതെ കാത്തു മഹീശൻ!

സുന്ദനങ്ങൾക്കു തീവ്രതയേറി
 സുന്ദരമാം കവിഹൃദയത്തിൽ-
 അന്തരാത്മാഭയിൽ സപ്തവർണ്ണം
 ചിന്തിമിന്നം മണിമുകുരത്തിൽ!
 വാസ്തവത്തിൽ തനിക്കറിവീലാ
 വാക്സമരമതൈന്നപോലും!
 വാക്കുകൾ- അവർ യുദ്ധത്തിനെന്നോ?
 പോർക്കാളത്തിലവർക്കെന്തു കാര്യം?
 തറ്റടുത്തു തുടയ്ക്കുവ തല്ലി-
 പുറ്റലരോടെതിർപ്പവരാണോ?
 കട്ടകെട്ടുന്ന രക്തക്കളത്തെ-
 പ്പട്ടുമെത്തയെന്നോർക്കുവോരാണോ?
 പ്രാണനിലാ നഖാഗങ്ങൾ കേറ്റി-
 ശ്ലോണിതം നക്കി നിൽക്കുവോരാണോ?
 ദേവഹർമ്മ്യങ്ങൾ തീവെച്ചു മാട-
 പ്രാവുകളെപ്പിടിപ്പവരാണോ?
 വാക്കിൽനിന്നാണസർവ്വവും-അയേയ്യാ,
 വാക്കുകൾ!-അവർ യക്ഷികളാണോ?
 വൈപരീത്യമിതെന്തു, താൻ കണ്ട
 വൈഖരികളഹോ, കലസ്ത്രീകൾ!
 കന്ദുകത്രീഡയാടിമോമൽ
 സുന്ദരികൾ, സുശീലകൾ മാത്രം.
 ശപ്തസംഗാമദ്രമിയിലേയ്ക്കാ
 സ്വപ്നലോലകളെമ്മട്ടു ചെല്ലും?
 രോമഹർഷം വിതയ്ക്കുമക്കൈകൾ
 ഭീമഖഡ്ഗങ്ങളേന്തിടുമെന്നോ?
 ചുംബനങ്ങൾ തുളുമ്പിടുനോര-
 ചൂണ്ടു രക്തം കുടിച്ചിടുമെന്നോ?
 വിശ്വസിക്കാനരുതു തനിയ്ക്കീ
 വിക്രിയാവൈകൃതങ്ങളെത്തല്ലും!
 -എങ്കിലു, മൊരു നൊമ്പരം തോന്നി
 തൻ കരളിൽ കവിയെഴുതുകൊണ്ടോ!
 അന്നു രാത്രിയിലേകാന്തശാന്ത-

സുന്ദരമാം നിജാലയം തന്നിൽ,
 വിശ്വമന്ദിര വീണ്ടും തൊടുത്തു
 വിശ്രമിക്കും കവിയുടെ മൂന്നിൽ,
 കണ്ണുകുഞ്ഞല ചിന്നിയുലഞ്ഞാ
 മഞ്ഞവർണ്ണയവനിക മിന്നി.
 ഇല്ല ശിഞ്ജിത, മില്ല സുഗന്ധ-
 മില്ല നേരിയോരാ നിഴലാട്ടം.
 എന്തു മൃകത, യെന്തൊരു ശൈത്യം
 എന്തസഹനിയോഗജഡത്വം!
 ഒന്നു പാടാൻ കഴിഞ്ഞെങ്കി, ലയ്യോ,
 തന്നിൽനിന്നുമാപ്പാട്ടെങ്ങു പോയി?
 ജീവനാണു തൻപാ, ടുതു പോയി
 കേവലം താൻ വെറും പ്രേതമായി!
 പ്രേതമാണു താൻ-തൻപേരിൽ മേലിൽ
 പ്രീതി തോന്നിയിട്ടാർക്കെന്തു കാര്യം?
 അതുത, മാ യവനികയെമ്മ-
 ട്തിത്ര വേഗം കരിയണിയായി?
 എങ്ങുപോയിതാ മഞ്ഞത്തെറികൾ?-
 മംഗലത്തിന്റെ പൂപ്പുഞ്ചിരികൾ!
 അക്കരിമരതൻ പിന്നിലെന്താ-
 ണഗ്നിനാളങ്ങൾ, ചെന്തിപ്പൊരികൾ!
 കത്തിപോൽ കൈവിരലുകൾ മീതേ
 തത്തി നിൽപ്പു നഖാഗകോശങ്ങൾ!
 ചഞ്ചലിപ്പു തിര, യതിനേതിൻ
 നെഞ്ചെരിക്കും തിരപ്പുറപ്പാടോ? ...
 മാറിയാ മറ-പന്തങ്ങളാളി
 മാരകമതെന്തുദ്രുജവയാളി!
 അട്ടഹാസ, മാ ദംഷ്ട്രകൾ-കണ്ടാൽ
 ഞെട്ടും-എന്തു ഭയങ്കരസത്വം!
 മുണ്ഡിതോച്ഛിഖശീർഷ, മതാരാ-
 പ്പുണ്ഡരീകൻ!-നടുങ്ങി കവീന്ദ്രൻ!
 കണ്ണു ഞെട്ടിത്തുറന്നു-തമസ്സിൽ
 കമ്രതാരം വിളിപ്പു നസ്സിൽ!! ...

ആറ്

പാടലബലിക്കല്ലിനു മുൻപൊ-
രാടിനെപ്പോലരണ്ടാഞ്ഞു ചൂളി,
പണ്ഡിതാവ്യനെതിരേ, വിവർണ്ണ-
ഗണ്ഡനായ് കവി ചെന്നൊന്നു നിന്നു.
ധ്യാനലോലമാം പുഞ്ചിരിയോടേ
താണു കൈകൂപ്പിത്താഴത്തിരുന്ന.
ഒന്നു ശീർഷമനക്കിയതല്ലാ-
തൊന്നുമേ ചെയ്തീലുച്ഛൃതഗർവ്വൻ.
പിന്നിൽ മേവുന്ന ശിഷ്യർതൻ നേരേ
പിന്നെയൊന്നർത്ഥഗർഭമായ് നോക്കി.
മർത്തൃലക്ഷനിബിഡിതം വാണി-
മത്സരാങ്കമാ മന്ത്രശാലാന്തം.
ശ്വേതഭിത്തികാശീർഷശാലാഗ
പീതലോലയവനിക മിന്നി.
അങ്ങു നോക്കവേ ഗായകഹൃത്തി-
ലങ്ങുമിങ്ങുമൊരിക്കിളിയോടി.
ധ്യാനപൂർവ്വം നമിച്ചു പിന്നീട-
ഗ്ലാനലോലഹൃദയമിതോതി:-
"മത്സമീപേ വിജയമണഞ്ഞി
മത്സരത്തിലിന്നെന്നെ വരികിൽ,
കാഹളിതമാമിങ്ങവിരാമം
സ്നേഹരൂപിണി, ദേവി, നിൻ നാമം! ..."
ഭേരി പൊങ്ങി മുഴങ്ങി-വണങ്ങി-
ദ്വാരപാലകൻ വാങ്ങിയൊതുങ്ങി.
"വെല്ല, നാരായനാവ്യൻ നരേന്ദ്രൻ
വെല്ല, നാടിൻ പുരാപുണ്യചന്ദ്രൻ!"-
വാച്ച ഭക്തിയോടൊത്തു കൈകൂപ്പി
വാഴ്ന്നിയിച്ചത്തിൽ വൈതാളികന്മാർ.
ദാർവൃടമൊന്നിളകീ-ജനൗഘം
സാർവ്വഭൗമനെക്കണ്ടേറുകൂപ്പി.
വൈരധൃളികൾ പാളിപ്പുളങ്ങും

ഗൗരനീരാളധാരാഞ്ചലങ്ങൾ,
 ചന്ദ്രകാന്തത്തറയിലിഴഞ്ഞു
 മന്ദഹാസം മെഴുകി സ്രവിക്കെ;
 വജ്രകണ്ഡലം വെട്ടിത്തിളങ്ങി
 വസ്ത്രമണ്ഡലദീപ്തി വർദ്ധിക്കെ;
 മുഷകോടീരപ്പച്ചുകപ്പിച്ചും
 മുത്തൊളിയിലിളകിക്കളിക്കെ;
 മാറിൽ മഞ്ജുമണിമയമാലയും
 മാരിവിൽ മാറി മാറി മമിക്കെ;
 ഹാ, പദേ പദേ രാജസംഗ്രീതൻ
 വ്യാപിതാംശുക്കൾ പൃഥ്വപെയ്തേ;
 അങ്കിതശാസ്ത്രസജ്ജാഡ്യരായോ-
 രംഗരക്ഷകന്മാരൊടുംകൂടി;
 കാന്തിതൻ നീലനീരലച്ചാലിൽ
 നീന്തിനീങ്ങും ശരന്മുകിൽ പോലെ;
 വന്നു, ഹേമാംഗസിംഹാസനത്തിൽ
 വന്ദ്യയാത്രീഭ്രവര്യനിരന്നു.
 ആദരമാർന്നിടംവലമൊപ്പ-
 മാളികൾ നിന്നു ചാമരം വീശി.
 -അല്ലമാത്രകൾ പോയി, ജനൗഘം
 അപ്പൊഴേയ്ക്കുമൊന്നൽബുദ്ധമായി.
 "വെല്ല, ശേഖരൻ, രാജകവീരൻ
 വെല്ല സംഗീതവാസന്തചന്ദ്രൻ! ..."
 വാച്ചതുഷ്ടിയോടൊത്തു കൈയാട്ടി
 വാഴ്ന്നിയിച്ചത്തിലാർത്തു പൗരന്മാർ.
 "വെല്ല, പുണ്യരീകാഖ്യൻ, സുധീരൻ!
 വെല്ല, വിശ്വൈകകാലാപകേന്ദ്രൻ ..."
 വർദ്ധിതാദരം പ്രാർത്ഥിച്ചു പാർശ്വ
 വർത്തികളായ ഭക്തശിഷ്യന്മാർ ...
 പുണ്യരീകനെഴുന്നേറ്റു-ശാലാ-
 മണ്ഡലാന്തം പ്രശാന്തപ്പെറ്റു.
 ധീകൃതത്തള്ളലാൽ സ്വയം കണ്ണം
 പൊക്കി, മുറ്റി മുഴങ്ങും സ്വരത്തിൽ,

കാപടികൻ നൃപസ്തുതിക്കമ്പ-
 കാലിന തീ കൊളുത്തിപ്പൂളച്ചു.
 അക്രതിയിൽ നൃപാലനൊരിക്കൽ
 പൊക്കമുള്ളൊരു പർവ്വതമായി.
 പിന്നെ വിസ്തുതസാഗരമായി
 പിന്നെയുഗവനാന്തരമായി.
 ചന്ദ്രനാസ്തിന്നിട്ടിന്ദ്രനായ്യാറി
 ചന്ദ്രഹാസമിളക്കിയലറി.
 ബ്രഹ്മനായ്, വിഷ്ണുവായ്, ശിവനായി
 ഷണ്മുഖനായി, വിഘ്നേശനായി
 മിത്രവർഗ്ഗത്തിൻ കൽപകമായി
 ശത്രുരാശിക്കു കാലനുമായി.
 കാമിനിമാർക്കു കൺകളിരേകി-
 കാമദേവനായ് കാൽക്ഷണം മേവി
 ഹന്ത, പാവം നൃപനെപ്പിടിച്ച്-
 തിന്ദ്രജാലങ്ങൾ കാട്ടിയാ വീരൻ!
 അബ്ബിവിചികൾ പോലിരച്ചാർത്ത-
 ഭിത്തികളിലടിച്ച് ചിതറി,
 കേട്ടുനിൽക്കും ജനങ്ങൾതന്നസ്ഥി-
 ക്കുട്ടിനുള്ളിലൂടുളിയിട്ടോടി,
 വിത്രസിച്ച് തക്കൗസ്തുതികൻതൻ
 വിഭ്രമപ്രദവാഗ്വിഭവങ്ങൾ!
 തൽക്രതിയിൽ ധ്വനികളും മറ്റും
 തിടുകൂട്ടും പരമരഹസ്യം,
 കെട്ടുഴി, ചിഴയോരോന്നു പൊക്കി-
 കാട്ടി പിന്നെയക്കാവ്യകണ്ഡുലൻ
 ഹൃസ്വമാകമാ നാരായണാഖ്യ-
 യ്ക്കർത്ഥമായിരമേച്ചുച്ചുകെട്ടി,
 പന്തലിപ്പിച്ചുയർത്തിപ്പിടിച്ചോ-
 റിന്ദ്രജാലത്തെ ദർശിച്ച നേരം,
 ഒന്നൊഴിയാതെ കണ്ണും മിഴിച്ചു
 നിന്നപോയ് മർത്യരാബാലവൃദ്ധം!
 പുണ്യരീകനിന്ദനം-ഹാ, മർത്യ-

മണ്ഡലമൊന്നു മുരിനിവർന്നു.
 സുന്ദരരാശിയിടകളിൽ, മർത്യ-
 മാനസങ്ങളിൽ, മാറ്റൊലി വീശി,
 പിന്നെയും തങ്ങിനിൽപതായ്ക്കോന്നി
 മന്ദ്രഗംഭീരമാ സ്വരസ്പന്ദം.
 അന്യദേശത്തുനിന്നണഞ്ഞോര-
 ഭന്യരോരോ മഹാപണ്ഡിതന്മാർ,
 "വീര, നെന്തൊരു വീരൻ!"-എന്നിത്ഥം
 വീരോടൊന്നിച്ചു കൈയടിച്ചാർത്തു!
 മന്നവേദ്രനൊരുതൽക്കണ്ണു വെമ്പും
 കണ്ണുരച്ചു കവിയുടെ കണ്ണിൽ.
 കാതരമാം കടമിഴിയാലേ
 കാവ്യകാരൻ നൃപനെയും നോക്കി.
 അസ്തമേറ്റു കതിക്കവേ, മാർഗ്ഗം
 മുട്ടി വീണോരു മാനിനെപ്പോലെ,
 പാടുപെട്ടൊന്നെഴുന്നേറ്റു, പാവം,
 പാടുവാനായൊരുമ്പെട്ടു നിന്നു.
 മുത്തൊളിക്കവിശ്ത്തട്ടുകൾ മങ്ങി
 മുഖയെപ്പോലെ നാണിച്ചൊതുങ്ങി,
 ലോലതയിൽ തരുണിമയാടി
 ലാലസിയ്ക്കുമക്കോമളരൂപം;
 കണ്ണുകീലകബന്ധമൊരുക്കി-
 കമ്പിയെല്ലാം മുറുക്കിയിണക്കി,
 ഒന്നതൊട്ടാലുടൻ പാടുപെയ്യാ-
 നന്നി നിന്നിടും വീണപോൽ തോന്നി!
 നേർത്ത സൗമ്യസ്വരത്തിൽ, നിജാസ്വം
 താഴ്ന്നി ഗായകൻ ഗാനം തുടങ്ങി.
 ഒന്നുമേ കേട്ടതില്ലതിലാദ്യ-
 മൊന്നുരണ്ടു വരികളൊരാളും.
 മന്ദമന്ദശ്ശീർഷമുയർന്നു
 മഞ്ജു ഗാനവുമൊപ്പം വളർന്നു.
 അത്രമാത്രം തെലിമയും ചേണ-
 മൊത്തിണങ്ങിയോരസ്വരനാളും,

പാളി മേലോട്ടു മേലോട്ടു, കത്തി-
 ക്കാളിടുമൊരു തീജ്വാലപോലെ!
 ഭൂതകാലതിമിരാന്തരത്തിൽ
 പാതിമാഞ്ഞു, മൊളിഞ്ഞും, തെളിഞ്ഞും,
 ലാലസിക്കുമാ വിശ്രുതയാത്രി-
 പാലവംശപവിത്രചരിത്രം,
 വാഴി, യോരോരോ സംഭവചിത്രം
 കോർത്തിണക്കിരസാത്മകമാക്കി,
 ഹാ, വിശിഷ്ടമൊരു ലഘുകാവ്യം
 ഭാവസാന്ദ്രമായ് പാടി കവീന്ദ്രൻ.
 വീരകൃത്യസഹസ്രാപദാനം
 ചോരയിൽ നിന്നുറഞ്ഞൊരാ ഗാനം
 വന്നു വന്നതു മൂന്നിലാ മിന്നം
 മന്നവന്റെ ചരിതത്തിലെത്തി.
 ഓട്ടമായ് ചൂടുരക്തം ഞരമ്പിൽ
 കേട്ടുനിൽക്കും പ്രജകളിലെല്ലാം
 വിഷുപേരൂമുഖത്താക്കവീന്ദ്രൻ
 ദൃഷ്ടി ബന്ധിച്ചു ഗാനമർച്ചിക്കേ,
 കേട്ടു ചുറ്റിലും കോശ്മയിർക്കൊള്ളും
 നാട്ടുകാർക്കെഴും ഭക്തിപ്രകർഷം,
 തുഷ്ടിവാത്സല്യമഗ്നാനത്തിൽനിന്നു-
 മഷ്ടഗന്ധപ്പുകച്ചുരുൾ പോലെ,
 പൊങ്ങിയൂർന്നുലഞ്ഞങ്ങനെ ചെന്നാ
 മന്നവേന്ദ്രന്റെ സിംഹാസനത്തെ,
 ചുറ്റി, മാലാകലാപമിണക്കി
 പൂറ്റി മിന്നിടും മാതിരി തോന്നി!
 അത്രമാത്രം മതിമറന്നോരോ
 മർത്തൃഹൃത്തുമീയാശംസയേകി:-
 "ഭാഷ പൂത്തും, വികാരം തളിർത്തും
 ഭാവനയ്ക്കു പൂങ്കു കിളിർത്തും,
 ചോരയിൽച്ചെർന്നലിഞ്ഞുപോം, ഗാന-
 ധാരകളേ, ജയ, ജയ, നിങ്ങൾ!! ..."
 പാടവത്തിൽ, ധനാശിയിൽ, മെല്ലെ-

പ്പാടി നിത്തിയശ്ശായകനിതമം:-
 "വാക്കുകൾ തൻ മഹേന്ദ്രജാലത്തിൽ-
 തോൽക്കുവാനിടയാകാമടിയൻ;
 എങ്കിലും, പ്രഭോ, മാമകഹൃത്തിൽ-
 തതകമങ്ങയ്യോടുള്ളൊരി സ്നേഹം,
 വാശിയെത്ര വടംവലിച്ചാലും
 വാടുകില്ല കടുകിട പോലും."
 പാട്ടു നിന്നു-കടക്കണ്ണിൽനിന്നു
 കേട്ടു നിൽപ്പോർക്കു കണ്ണീരു വന്നു
 ചീർത്തുയർന്നു ജനാവലി പെട്ടെ-
 ന്നാർത്തൊരാ ജയകോലാഹലങ്ങൾ
 മത്തടിച്ചാർക്കൽ മേൽക്കുമേൽ പൊങ്ങി
 ഭിത്തിച്ചുറ്റം കിടുങ്ങിക്കുലുങ്ങി.
 മൂലമെന്നമട്ടാ മർത്യഘോഷ-
 മൂലഗർവ്വം തൃണപ്രായമാക്കി,
 ചില്ലിരണ്ടും ചുളിച്ചു, തൻശീർഷം
 മെല്ലെയാട്ടി, ചൊടിചൊന്നു മുളി,
 പുണ്യരീകനെഴുന്നേറ്റു മർത്യ-
 മണ്ഡത്തിലിച്ഛോദ്യമെറിഞ്ഞു:-
 "ചൊന്നിടുകൊന്നു സംശയിക്കാതെ
 മന്നിലെത്തുണ്ടു വാക്കിനമീതെ? ..."
 മുറ്റിനിൽക്കും ജനക്കൂട്ടമൊന്നോ-
 ടൊറ്റമാത്രയിൽ നിശ്ശബ്ദമായി.
 പുണ്യരീകൻ പ്രസംഗം തുടങ്ങി
 മണ്ഡപാന്തം മുഴുക്കെക്കുലുങ്ങി.
 കെട്ടഴിച്ചു നിരത്തിയൊന്നൊന്നാ-
 യൊട്ടസംഖ്യം വിജ്ഞാനഭാഗ്യം:-
 വാക്കു, വാക്കാണു സൃഷ്ടിയിലാദ്യം
 വാക്കിനില്ലൊരുകാലവുമന്ത്യം.
 വാക്കു, ശക്തിതന്നത്തുതകേന്ദ്രം
 വാക്കുവാ, കേതേ, വാക്കാണു ദൈവം!-
 വൈഭവേന സമർത്ഥിച്ചിതിതമം
 വൈഖരീവൈശ്രവണനിത്തത്വം.

നാലുവേദവും ചിക്നിച്ചികഞ്ഞു
നാവടിച്ചടിച്ചാത്താർക്കികാഗ്യൻ
ഉച്ഛൃതസൂക്തജാലം പടുത്തൊ-
രുജ്ജലോന്നതമണ്ഡപം തീർത്തു.
മന്നിലെന്നല്ല വിണ്ണിലും വേറി-
ട്ടൊന്നതിൻ മീതെയില്ലാത്തമട്ടിൽ,
വാച്ചഭക്തിയോടാ മണ്ഡപത്തിൽ
വാക്കിനെപ്പൊക്കിപ്പൂജിച്ചുവെച്ചു.
പേർത്തുപേർത്തിടിവെട്ടും സ്വരത്തിൽ
വാർത്തെറിഞ്ഞു സദസ്സിലച്ചോദ്യം:-
"ചൊന്നിട്ടുകൊന്നു സംശയിക്കാതെ
മന്നിലെന്തുണ്ടു വാക്കിനു മീതെ?"
ച്ചുറ്റുപാടും, മിഴികളിൽ ഗർവ്വം
മുറ്റിനിന്നു, വൈതണ്ഡികൻ നോക്കി.
പുണ്യരീകനോടുണ്ടായിലൊട്ടും
ഖണ്ഡനത്തിനൊരുത്തനും ധൈര്യം.
പോർവിളികൊണ്ടിനിക്കാര്യമെ, തൊ-
രാവിയുമില്ലനക്കവുമില്ല.
ചെന്നിരയെ കടിച്ചു കടഞ്ഞു
മണ്ണിലിട്ടടിച്ചാർത്തള്ളി മാന്തി,
എല്ലുകൾ കാർന്നിറച്ചി കഴിച്ചു
പള്ളവീർപ്പിച്ചു സംതൃപ്തിയോടേ,
ഉത്ഭടസട മാടിയിരിപ്പോ-
രുഗകണ്ഠീരവാഗ്യനെപ്പോലെ,
മണ്ഡിതസ്വേദശീർഷം തുടച്ചു-
പ്പുണ്യരീകൻ ഞെളിഞ്ഞൊന്നിരുന്ന.
"വീര, നെന്തു വിചാരഗംഭീരൻ!"-
വീറോടൊത്താർത്തു പണ്ഡിതസംഘം.
അപ്രതിമപ്രതാപനാം ഭൂപ-
നത്തുതസ്തസ്സുനായ് മൂന്നിൽ മേവി.
"അട്രികൽപനപ്പണ്ഡിതൻ, താനോ
ക്ഷുദ്രമാകും ചിതൽപ്പുറ്റുമാത്രം!"
ലോലലോലമാം ശേഖരഹൃത്തിൽ

നൂലു പാകിയിക്ലീബവിഷാദം!
അന്നു മത്സരമേവം കഴിഞ്ഞു
വന്നവർ പലപാടും പിരിഞ്ഞു! ...

ഏഴ്

വാതുറന്നൊന്നു മിണ്ടുമൊഴേയ്ക്കും
വാദവാർത്തയാണുള്ളതന്നാർക്കും.
വാനിലോളമുയർന്നു നാടാകെ
വാശി വാച്ചൊരാ വാഗ്വാദഘോഷം.
"കണ്ടറിഞ്ഞിടാം, നാം തമ്മിലേവം
ശബ്ദകൂടിയിട്ടെന്തിതിൽ കാര്യം? ..."
രണ്ടുകൂട്ടരമൊന്നുപോലോതി
"കണ്ടറിഞ്ഞിറ്റാം"- "കണ്ടോളൂ, കാണാം!"
"ഒന്നു നിശ്ചയം ശേഗരൻ തോൽക്കും"
"അന്നു കാക്ക് മലർന്നു പറക്കും!"
"താനിതിനെക്കുറിച്ചെന്തറിഞ്ഞു?"
"താനറിഞ്ഞതേക്കാളുമറിഞ്ഞു."
"താനറിയും മരക്കൊള്ളികുത്താൻ"-
"താനറിയും വിമാനം പറത്താൻ"
"താനൊരുവെറും പുല്ലാഞ്ഞിമോറൻ"-
താനോ?-താനൊരു വില്ലാളിവിരൻ!"
"നിന്നു ചുമ്മാ ചിലയ്ക്കാതെ പോയേ!"
"ഒന്നുപോടാ കൊരയ്ക്കാതെ നായേ!"
"എന്തു ചൊന്നെടാ കൂരാളിമന്താ?"-
"മന്തനോ?-മന്തൻ, നോക്ക്, നിൻതന്ത!" ...
വാക്കുമുത്തു പടക്കങ്ങൾ പൊട്ടി
വാശി വീർപ്പിച്ചിതച്ചെവികുറ്റി.
ആളുകൾ കൂടി, മദ്ധ്യസ്ഥരെത്തി-
ത്തോളുചേർത്തു പൊരുത്തപ്പെടുത്തി!
തൊട്ടടുത്ത ദിവസം സദസ്സി-
ലൊട്ടുപേർ പുത്തനായ് വന്നുണഞ്ഞു.
എന്തു തിടക്കം, തിരക്കും, വഴക്കും
ഹന്ത, വീർപ്പിടാൻ പോലും തെരുക്കും!

മണ്ണിടുകിലും ചോരാത്തമട്ടിൽ
 മണ്ഡപത്തിൽ നിറഞ്ഞു ജനങ്ങൾ.
 ശാലയിലില്ല സൂചികടത്തുവാൻ-
 പോലുമൽപമിടമൊരിടത്തും.
 ഭിത്തികാഗതടങ്ങളി, ലങ്ങി-
 ങ്ങത്തരങ്ങളിൽ, ജാലകത്തട്ടിൽ,
 നിന്നൊതുങ്ങിയും തൂങ്ങിയും തങ്ങി
 വന്നു മുറ്റിയ മർത്യപ്രവാഹം!
 മനവേദ്രനെ വന്ദിച്ചെഴുന്നേ-
 റുന്നു ശേഖരനാദ്യമായ് പാടി.
 ആ മനോഹരഗാനം വരച്ചു
 ശ്യാമസുന്ദരവൃന്ദാവനാന്തരം;
 ചിത്തമാദക ചൈത്രവിലോലം
 ചിത്രശീതളയാമുനാകൂലം;
 മന്ദമാതൃതച്ചംബിതശ്ലേത-
 ചന്ദ്രികാവൃതയാമിനീകാലം;
 വിണ്ണിൽ വെൺമുകിൽ വീർപ്പിട്ടു പുൽകി
 മിന്നിനിന്നിടും താരകജാലം;
 അന്തരീക്ഷത്തിൽ മന്ദിതസ്സന്ദം
 ചിന്തിടും നേർത്ത ചെമ്പകഗന്ധം!-
 എങ്ങുനി, നെങ്ങുനി, നെങ്ങുനിന്നി
 മംഗളാലാപമാവിർഭവിപ്പു?-
 സ്വാപകൗതുകംപോലും മറന്നു
 ഗാപകന്യകൾ മുറ്റത്തു വന്നു-
 എങ്ങുനി, നെങ്ങുനി, നെങ്ങുനിന്നി
 മംഗളാലാപമാവിർഭവിപ്പു?-
 നീലലോലാളകാവലി മാടി
 നാലുപാടുമുഴന്നവർ നോക്കി-
 "മന്നിൽ വിണ്ണി, ലെവിടെ നിന്തുറി
 വന്നിടുന്നതാണീ വേണുഗാനം?
 മന്ദമങ്ങിങ്ങു വീർപ്പിട്ടുലാത്തും
 തെന്നലിൻ മുഴുപ്പുത്തിൽ നിന്നാമോ?
 അദ്രിശൃംഗത്തിലെത്തിയലയു-

മദ്രവണ്ഡശതങ്ങളിൽനിന്നോ?
കർമ്മപുഷ്പിതമായിടുമേതോ
നർമ്മസങ്കേതസൂചനയോടേ,
പൊന്നുഷസ്സിന്റെ നാട്ടിൽനിന്നുറി
വന്നിടുനുവോ വർണ്ണഗംഗ, നീ?
വേഗവേപിതമായിടുമേതോ
വേദനതൻ നെടുവീർപ്പുമേന്തി,
അന്തിതൻ വക്കിലുടോലിച്ചെത്തി-
ച്ചിന്തിടുവതോ രാഗസുധേ, നീ?
ശർവ്വരിതൻ കിനാവുകൾ സർവ്വം
ദിവ്യസംഗീതയാരയിൽ മുക്കി,
ലാലസിക്കുമാ വേണവിൻ രന്ദ്ര-ജാലമോ,
താരകങ്ങളേ, നിങ്ങൾ?
പുഷ്പവാടങ്ങൾ, കൈദാരകങ്ങൾ,
ശഷ്ടശായിതശാദ്വലാങ്കങ്ങൾ;
പൂത്ത കായ്കനിത്തോപ്പുകൾ, ഹർഷം
ചാർത്തുമേകാന്തസൈകതകങ്ങൾ;
നീളെ നീളെയൊലിച്ചുപോം, വിണ്ണിൻ
നീലിമതൻ തരംഗരംഗങ്ങൾ,
നിർജ്ജനശ്ലഥരഥ്യക, ജോളം
പിച്ചവെച്ചുപോം പച്ചക, ജേവം,
എങ്ങുനിന്നും ഞൊടിയ്ക്കുക പൊട്ടി-
പ്പൊങ്ങിമാസ്മരസംഗീതമേ, നീ!
സാരമെന്തിതി, നാരതറിഞ്ഞു
ചാരുഗാനമേ, ഞങ്ങൾ വലഞ്ഞു!! ...”
എന്തിനോവേണ്ടി ദാഹിച്ചു ദാഹി-
ച്ചന്തരംഗമവർക്കു തളർന്നു.
എന്തിനെന്നു പറഞ്ഞറിയില്ലാൻ
ഹന്ത, വാക്കില്ലവർക്കെ, തുചെയ്യും!
ഭംഗിയുമൊത്തവരുടെ കണ്ണിൽ-
ത്തൊങ്ങിനിന്നു, ഹാ, കണ്ണീർക്കണങ്ങൾ!
”ഇന്നീ ജീവിതപൂർണ്ണിമയിക-
ലൊന്നു ഞങ്ങൾ മരിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ!

എന്തു നിർവൃതി! ...” കണ്ണുകൾ കൂമ്പി,
 ചെന്തളിരിൽ നിലാവു വിതുമ്പി,
 സ്വപ്നതുല്യ, മസ്സംഗീതകേന്ദ്രം
 ലക്ഷ്യമാക്കി നടന്നവർ പോയി.
 കണ്ണോടുവിൽത്തുറക്കവേ-നിൽപ്പു
 കണ്ണിനു മുൻപിൽ, പൂമരച്ചോട്ടിൽ!!
 കന്ദളിതമദാലസയാമ-
 ക്കണ്ണെണി രായ തോൽച്ചേർന്നു നിൽക്കെ;
 ഹാ, വലംകാലൊരൽപം മടങ്ങി-
 പൂവെതിരിടംകാൽത്തണ്ടുരുമ്മി;
 തെല്ലി, ടംഗളം ചാഞ്ഞം, ഗുലികൾ
 ലല്ലലല്ലലം തത്തിക്കളിക്കെ,
 ചുണ്ടിലോടക്കഴൽച്ചേർന്നു, ഹർഷം
 ചെണ്ടിടുമൊരു പുഞ്ചിരിയോടെ;
 താളമൊപ്പിച്ചു പീലിയിളകി-
 ചേലിലാവനമാലകളാടി;
 ഗാനധാരയിൽ വിശ്വം മയക്കി
 വേണുഗാപാലനങ്ങല്ലസിപ്പു!
 കാൽക്ഷണത്തിലത്താളക്രമത്തിൽ
 കാൽച്ചിലമ്പൊലി ചുറ്റിലും വീശി,
 വെമ്പിയൊന്നിച്ചു കൈകോർത്തുലഞ്ഞ-
 ചെമ്പകാംഗികൾ വട്ടമിട്ടാടി;
 നീലനീരദരേഖയ്ക്കു ചുറ്റും
 ലോലചഞ്ചലാലേഖകൾപോലെ!
 കമ്രംഗല്യരാത്രിയ്ക്കു ചുറ്റും
 കന്യകതൻ പ്രതീക്ഷകൾ പോലെ!
 ഞാനകന്നോരവസ്ഥയെച്ചുറ്റി
 ജ്ഞാനഭക്തികർമ്മങ്ങളെപ്പോലെ!
 വെണ്ണിലാവിന്റെ വെണ്മ വളർന്നു
 കണ്ണിമയ്ക്കാതെ താരകൾ നിന്നു.
 ഓളമൊന്നോടൊതുക്കിയൊരോമൽ-
 ചോലപോലായമുനയൊലിച്ചു.
 ചുറ്റഴിഞ്ഞു ലതാവലി താഴേ-

യുറ്റുവീണേറ്റു മൊട്ടിട്ടു നിന്നു.
 തെന്നലുംകൂടി നിശ്ചലമായി
 മന്നലിഞ്ഞലിഞ്ഞില്ലാതെയായി!-
 ഒന്നുമാത്രമു, ഞാ വേണുഗാന-
 സുന്ദിതമായ നാദപ്രപഞ്ചം!...
 ശൈഖരഗാനമീവിധം മുക്തി-
 മേഖലയിലേയ്ക്കുത്താവുയർത്തി.
 അസ്സഭാഗ്രഹം, രാജാ, വതിലീ
 മത്സരം, മഹാമർത്യസമൂഹം,
 അപ്രമേയപ്രധീയതനായോ-
 രപ്രതിദ്വന്ദി, പണ്ഡിതസംഘം,
 തത്സമാധിയിൽ സർവ്വം മറന്നു
 ചിത്സുഖത്തിലാ ഗായകൻ നിന്നു!
 ചഞ്ചലഗീഷ്ണവായുവിൽ, ത്തത്തി-
 കൊഞ്ചിട്ടും പച്ചിലകളെപ്പോലെ,
 ചുറ്റിലുമുള്ള, ചിന്തകൾക്കെല്ലാ-
 മൊത്ത മദ്ധ്യത്തിലൊറ്റയ്ക്കു മേവി,
 പ്രാണവേണവിൽക്കൂടിയപ്രേമ-
 ഗാനധാര പകർന്നു കവീന്ദ്രൻ!
 നിന്നിടുന്നില്ല തൻതോളുരുമ്മി-
 ഭന്യയാമൊരു രാധിക മാത്രം.
 എങ്കിലും തൻമനസ്സിനു മുൻപിൽ
 തങ്കിടുനൊരാ മഞ്ഞത്തിരമേൽ,
 വീണ നീലനിഴൽപ്പാടിൽനിന്നും
 ചേണെഴുമൊരെ മംഗളരൂപം,
 വ്യക്തമല്ല-മുഖപടം മാറ്റാ-
 തുരുളുവിപ്പു, ഹാ, സ്വപ്നസമാനം!
 കാൽത്തളിർവെപ്പിൽ ദൂരനിന്നെതോ
 നേർത്തുനേർത്തൊരു ശിഞ്ജിതം കേൾപ്പൂ! ...
 നിന്നു ഗാനം-ഇരുന്ന കവീന്ദ്രൻ
 മുനിലൊക്കെപ്രതിമകൾ മാത്രം!
 ഉണ്ടൊരാൾക്കു ചലനം-മഹാന-
 പ്പണ്ഡരീകൻ, മഹാഭാഗ്യശാലി!

മർത്യലക്ഷമുണർന്നു-പെട്ടെന്നു-
സ്വപ്നലോകവുമെങ്ങോ പറന്നു.
വർണ്ണനാതീതമാമൊരാനന്ദം-
തന്നിൽ നിന്നുറുമേതോ വിഷാദം;
ഉൽക്കട, മപ്രമേയ, മവ്യക്തം
ഉൾക്കളത്തിലുലാവിയുലാവി,
ഹസ്തതാഡനം ചെയ്യുവാൻപോലും
വിസ്തരിച്ചു വിറച്ചവർ നിന്നു.
അത്രമേലൊരനുഭൂതിയുൾച്ചേർ-
ന്നർദ്ധസുഷുപ്തിയിലാണ്ടുപോയ് ഭൂപൻ ...
തെല്ലനേരം കഴിഞ്ഞീ വികാരം
മെല്ലെ മാഞ്ഞു മറഞ്ഞതിൻശേഷം,
പുണ്യരീകനെഴുന്നേറ്റു രാജ-
മണ്ഡപാഗ നിവർന്നൊന്നു നിന്നു.
"വിസ്തരിച്ചൊന്നു ചൊല്ലിടുകാരാ-
ണിത്ര കീർത്തിച്ചൊരിക്കമിതാക്കൾ? ..."
ആഞ്ഞെറിഞ്ഞിതിച്ചോദ്യം കവിത-
ന്നാനന്തലിലാ വാദപ്രവീണൻ.
ഒന്നുമോതീല ശേഖര, നൊന്നു-
മുന്നയില്ലാൻ തനിക്കില്ല തത്വം.
കാളിടുന്നോരഹന്തയിൽ, ചുഴു-
മാളുകൾതൻ മുഖത്തുറ്റുനോക്കി,
ഭക്തശിഷ്യസമൂഹത്തിനർത്ഥം-
വെച്ചു കണ്ണാലൊരുത്സവമേകി,
പിന്നെയും ജനമദ്ധ്യത്തിലേയ്ക്കു-
പ്പുണ്യതിനെടുത്തൊറ്റിയച്ചോദ്യം:-
"കാമുകൻ കൃഷ്ണനാരാണ നേരിൽ-
ക്കാമുകിയാമാ രാധയുമാരാ? ..."
ശബ്ദമില്ല!-അശ്ശാബ്ദികൻ വേഗം
ശക്തിയായൊന്നു കൈക്കലിച്ചാർത്തു.
പിന്നെ ഗംഭീരഗൗരവത്തോടേ
നിന്നറക്കെ പ്രസംഗം തുടങ്ങി.
ആ മനോഹരനാമദ്വയത്തെ-

പ്രേമസൗന്ദര്യസാരോദയത്തെ,
 ബുദ്ധിതകത്തി കുത്തിയിറക്കി-
 ബുദ്ധവീര്യം പിളർത്തി മലർത്തി,
 ധാതു കിട്ടുവാൻ ചിക്കിച്ചികഞ്ഞു
 വീതശങ്കം മദിച്ചിതാ ജ്ഞാനം!
 ശക്തിചെയ്യാരശ്ശൂക്രിയതൻ
 യുക്തിവൈഭവം സാധുകരിയ്ക്കൻ,
 പാണിനി, യപ്പതഞ്ഞലി, വ്യാസൻ
 ബാണഭട്ട, നശ്ശങ്കരാചാര്യൻ
 എന്നാവേണ്ടത്ര ദീക്ഷിതന്മാര-
 ണന്നിറങ്ങിയതാ നാവിലൂടെ!
 എട്ടുപത്തർത്ഥമാർന്ന ധാതുക്കൾ
 കട്ടകെട്ടിയതാണപോൽക്കൃഷ്ണൻ!
 നാവുകൊണ്ടു നിമിഷത്തിനുള്ളി-
 ലേവമുൽക്കടപാടവമോടെ,
 മല്ലവൈരിതൻ കണ്ണമൊരൊറ്റ-
 തല്ലിലക്കവിമല്ലനൊടിച്ചു!
 നന്ദനന്ദനൻ കൃഷ്ണൻ മരിച്ചു
 സുന്ദരനായ കൃഷ്ണൻ മരിച്ചു-
 അർത്ഥസമ്പുഷ്ടമായ, കൃഷ്ണൻത-
 നസനികൂടമൊന്നങ്ങുയർന്നേറ്റു!
 ആ മനോഹരഗാനത്തിൻ മുൻപ-
 പ്രേമസാന്ദ്രയായ് സ്സന്ദിച്ച രാധ-
 പുല്ലണിഞ്ഞ യമുനാതടത്തി-
 ലുല്ലസൽപ്പൊൻകടമ്പിൻ ചുവട്ടിൽ;
 ഹൃല്ലശൈവലശീതളമാകും
 നല്ലതീലശിലാതലമൊന്നിൽ;
 കാന്തിചിത്തമക്കാൽത്തളിർ പുൽകാൻ
 നിന്തിയോളങ്ങൾ വന്നേന്തിനിൽക്കെ,
 അന്തിമാരുണകാന്തിയിൽ മുങ്ങി-
 ക്കുന്തളാവലി കെട്ടുർന്നു ചിന്നി,
 ചെന്തളിർച്ചുണ്ടിൽ മന്ദസ്മിതമൊ-
 ന്നന്തിനോ വന്നലസമായ്ക്കങ്ങി,

അല്ലിലോടക്കഴൽ വിളിച്ചെത്തും
 വല്ലഭന്റെ കഴുത്തിലണിയാൻ,
 പിച്ഛിമാല കൊരുത്തു കൊ,ണ്ടോമൽ
 സ്വപ്നവും കണ്ടിരുന്നൊരാ രാധ-
 മഞ്ജുഹേമന്തചന്ദ്രികയിങ്കൽ
 മന്മഥവ്യഥയേന്തിയ-രാധ-
 അന്യഗാപികാസംഗമശങ്കാ-
 ജന്യഖേദപരവശയാതി,
 വൃഷ്ണീവംശശ്രീചിത്രകനാമ-
 കൃഷ്ണനോടു പിണങ്ങിയ രാധ-
 നീലവേണിയഴിച്ചു വിതൂർക്കും
 ശ്രീലകാളിന്ദിതൻ തറഭ്രവിൽ;
 പുത്തുമേളിച്ച വൃന്ദാവനത്തിൽ
 പുനിലാവല ചിന്നിയ രാവിൽ;
 ചാസുദേവനമൊത്തൊരുമിച്ചു
 രാസകേളികളാടിയ രാധ-
 വിശ്വനായികമാർക്കൊരു ശീർഷ-
 മൗക്തികമാം മദാലസ രാധ-
 വിശ്വനാഥന്റെ ഹൃത്തിനെപ്പോലും
 വിഭ്രമിപ്പിച്ച സൗന്ദര്യധാര-
 മോഹബദ്ധമീ ലോകത്തിലെനും
 സ്നേഹദീപമായ് മിന്നമാ രാധ-
 അത്രമോഹിനി രാധതന്മാറിൽ-
 കത്തി താഴ്ന്നിടക്കുറവയോധൻ!
 ഹന്ത, കഷ്ട, മപ്പുവുടൽപോലും
 ചീന്തിമാന്തിയക്കൗശികവ്യാധൻ!
 ധാതുമൂല, മപ്രേമസർവ്വസ്വം
 പ്രേതമായ് പ്രാണനാഥനോടൊപ്പം!
 കോട്ടുവായിട്ടുടമുടി വേർത്ത-
 ക്കെട്ടുനിൽക്കുവോർ കണ്ണുമിഴിച്ചു.
 ഹസ്തതാഡനഘോഷം മുഴക്കി
 ബദ്ധകൗതുകം ശീർഷം കുലുക്കി,
 മേളമോടേ, മതിമറന്നേവം

മേവി മുനിലപ്പണ്ഡിതസംഘം.
 ഒത്തുചേർന്നിതവരൊടൊന്നിച്ചാ
 മർത്തൃപംക്തിയുമുത്സാഹപൂർവ്വം.
 "എതു പാണ്ഡിത്യ, മന്വേ!"-ജനങ്ങൾ-
 ക്ഷണരംഗത്തിലത്തുതം പൊട്ടി.
 "എതു വേദജ്ഞ, നെതു ഗംഭീരൻ
 എതു താർക്കിക, നെന്തൊരു വാഗ്മി!
 കഷ്ട, മീ വടവൃക്ഷത്തിനോടോ
 പുൽക്കൊടി നിൽപ്പു മത്സരിച്ചിടാൻ! ..."
 ആർത്തു കൈയടിച്ചുച്ചത്തി, ലുള്ളി-
 ലോർത്തിതേവമാ മാനവയുഥം.
 സത്യമുള്ളിലൊതുക്കി മറച്ചു
 നിർത്തിയോരത്തിരശ്ശീലയെല്ലാം,
 കെട്ടു പൊട്ടിച്ചു കീറിനിലത്തേ-
 ശ്ശിട്ടു നിൽപിതപ്പണ്ഡിതരാജൻ!
 ഇന്നൊരു തടവിലൊതെ തങ്ങൾ
 മുനിൽ നേരിട്ടു കാൺമിതസ്സത്യം!
 വാച്ചഗർവ്വിലച്ചക്രാടകൻ തൻ
 വാക്കുകൊണ്ടുള്ള കമ്പുള്ളത്താട്ടം,
 അമ്പരപ്പിച്ചു മർത്തുരയൊന്നോ-
 ടിമ്പമാർന്നവരേറ്റം രസിച്ച്.
 അപ്രകാരം മുഴങ്ങി, ഹാ, മെന്മേ-
 ലത്തുതത്തിന്റെ കൂട്ടുള്ളറ്റാരം!
 കാണിയും സത്യമൊന്നതിൻ പിന്നിൽ
 കാണുമോ?-വെറും കമ്മട്ടമാണോ?
 ശേഖരോന്മാഹിയാ വീരനിന്നൊ-
 രാഖനികബകൻ മാത്രമാണോ?-
 കൂടിനിൽപോരതാരാഞ്ഞറിയാൻ
 പാടുപെട്ടി, ല്ലവർക്കെതു കാര്യം!!
 അത്രമാത്രമാവേശകമാക-
 മത്തുതംകൊണ്ടു കൽപിച്ചു ഭൂപൻ.
 ഹന്ത, പാട്ടിൽ മയക്കം പിടിച്ചോ-
 രന്തരീക്ഷത്തിനന്തരം കിട്ടി.

സ്വപ്നമൊക്കെപ്പറന്നു-യാഥാർത്ഥ്യം
 തപ്പിച്ചു പടയണി തുള്ളി
 ആ മരതകപ്പച്ചകൽപോയി
 ഭൂമിയിൽക്കട്ടെക്കൽപ്പാതയായി!
 വാങ്മയഗന്ധമാദനത്തിങ്കൽ
 വായുനന്ദനൻ ഭീമനെപ്പോലെ,
 കണ്ട കല്ലും മരങ്ങളും തല്ലി-
 തുണ്ടുതുണ്ടാക്കി ദൂരത്തു തള്ളി,
 വാദവീര്യ ഗദയും ചുഴറ്റി
 വാടിടാതെ ഗമിച്ചൊരാ വീരൻ!-
 തത്സമീപത്തു ശേഖരന്മാട-
 തത്തതന്നിളം കഞ്ഞുപോൽത്തോന്നി!
 "എതു ഗാനങ്ങൾ, സാധാരണങ്ങൾ
 ചിന്തയില്ല, തിലില്ലൊരു ചുക്കും.
 ഒറ്റവാക്കുമില്ലർത്ഥമറിയാ-
 നൊത്തിടാത്തതായ്-കാവ്യമിതാനോ?
 ഇല്ലതിങ്കൽ പുതുമയശേഷം
 ഇല്ല ലേശവും ധർമ്മോപദേശം.
 കാൽക്കഴമ്പു സംഗീതം കഴച്ചു
 കാമജൽപനം കാവ്യമാണെന്നോ?
 എന്തിനാണതു ലോകത്തി, നയേയാ
 ഹന്ത താനെന്തതോർത്തിലിന്നോളം?
 വേണമെങ്കിൽത്തനിക്കുമെഴുതാ-
 മാ നിലയ്ക്കുള്ളൊരായിരം ഗാനം.
 ഒന്നുമാത്രം, മിനക്കെട്ടതിനാ-
 യുന്നിയില്ല താൻ-അല്ലെങ്കിലിപ്പോൾ ..."
 മന്ത്രശാലയിലോരോ മനസ്സും
 മന്ത്രണം ചെയ്തിതീർച്ചയുയോടേവം.
 ചിന്തയിൽനിന്നുണർന്നു വീറാർന്നി-
 ട്വന്ത്യുമായൊരു കൈയൊന്നു നോക്കാൻ,
 ക്ഷോണിപകാവ്യകൃത്തിനെത്തൻ കൺ-
 കോണവെച്ചൊന്നുയർത്തുവാൻ നോക്കി.
 ഒത്തതി, ല്ലനങ്ങി, ലൊരു ബിംബം

കൊത്തിവെച്ചതോ?-കോപിച്ച ഭൂപൻ.
 "എത്ര ഭോഷനിശ്ശേഖരൻ!"-ഏവം
 ചിന്തയോടേറ്റുനഭാവപൂർവ്വം,
 ഉജ്ജ്വലാഭം ഗളത്തിൽത്തിളങ്ങും
 വജ്രമാല്യമെടുത്താത്തവേഗം,
 പുണ്യരീകന്റെ കണ്ണത്തിലിട്ടു
 മണ്ഡലം കൈയടിച്ചാർത്തു!
 അത്തുമുലപ്പുളപ്പിൽക്കുലങ്ങി
 കഡ്യകട്ടിമസ്തംഭകീർണ്ണങ്ങൾ! ...
 ആ വിജയകോലാഹലം പൊങ്ങി-
 ത്താവിയൽപാൽപമായ് സ്വയം താണ.
 ഭിത്തികാഗപ്പറയില്ലിയിങ്കൽ-
 ത്തത്തുമക്കീർണ്ണകുണ്ടല ജാലം,
 മിന്നിയപ്പൊഴും-പിന്നിൽനിന്നെത്തി
 സന്നമാം വസ്തുധൂനനനാദം.
 മാലകൾ മണിമഞ്ജിരകങ്ങൾ
 ലോലമായ്പ്പെയ്തു ശിജോരവങ്ങൾ!
 കോള്മയിർക്കൊണ്ടു ശേഖരനേറ്റു
 കോമളമാം സഭാഗൃഹം വിട്ടു!

എട്ട്

തോറ്റ ശേഖരൻ!-അന്തി വന്നോതി-
 കേട്ടെമാത്രയിൽക്കണ്ണനീർ പൊട്ടി,
 മുന്നിരുട്ടും പുതച്ചുവന്നെത്തി
 മന്നിടത്തിലഗീഷ്ണാന്തരാത്രി!
 പുണ്യരീകന്റെ ജൈത്രാടനത്തിൽ
 ഡുണ്ഡുലാവലി കൈമണികൊട്ടി.
 മന്ദതവിട്ടു ജംബുകവൃന്ദം
 ദുന്ദുഭോച്ചണ്ഡനാദം മുഴക്കി.
 കച്ഛകീടശ്രുതിയിട കൂടി-
 കങ്കശായങ്ങൾ കാഹളമൂതി.
 രണ്ടു പുളളൊപ്പമമ്പയിട്ടാർത്തു
 കണ്ടുമാക്രി കുരവയുതിർത്തു.

ഇന്ദുഗാപങ്ങൾ പന്തം കൊളുത്തി
 കന്ദുളങ്ങൾ കളിമ്പള്ളത്താടി-
 ഏവമാടോപ ലോഷങ്ങളൊത്ത-
 നാവിധാനഗനപ്പുരം വിട്ടു! ...
 അക്കടിയിനകത്തതാ കാണൂ
 പൊൽക്കതിരുകൾ പൂത്തൊരു ദീപം;
 മുറ്റി മൂടും വിഷാദപ്പടർപ്പിൻ
 കുറ്റിരുട്ടിൽ മനശ്ശക്തിപോലെ!
 ദുർവ്വിധിക്കാറ്റുതുതിക്കെടുത്താൻ
 സർവ്വയത്നവും ചെയ്യുകയാണോ?
 ഏവ്യകോപാന്തപേടകം തന്നി-
 ലീടെഴും മാറടുക്കിയടുക്കി,
 വെച്ചു കൈപ്രതിക്കെട്ടെടുത്തല്ലാം
 തച്ചുതുർത്തിട്ടു താഴെക്കവീരൻ.
 എന്തതെന്താണവയിൽച്ചിലതിൽ?-
 ഹന്ത, തൻ ബാല്യകാല കാവ്യങ്ങൾ!
 ജീവിതത്തിവെയിലല്ല, ശൈത്യം
 താവിടും കാല്യകാലസ്തിതങ്ങൾ!
 അക്രൂതികളെത്താനിന്നു, കഷ്ടം,
 മിക്കവാറും മറന്നിരിക്കുന്നു!
 ഏടുകൾ മറിച്ചൊന്നതിലങ്ങി-
 ണോടിയോടിച്ചു വായിച്ചു നോക്കി.
 ഒക്കെയോടുകൾ, തൊണ്ടുകൾ, പൊട്ട-
 കക്കുകൾ!-വെറും കുട്ടിക്കളികൾ!
 ആളിടുന്നൊരവജ്ഞയാലൊക്കെ-
 ത്താളുതാളായ് വലിച്ചുടൻ ചീന്തി,
 മൂന്നിലാളും നെരുപ്പോടിനുള്ളി-
 ലൊന്നിനൊന്നിട്ടെരിച്ചു കവീരൻ.
 ചർവ്വണം ചെയ്തു തീയതുത്തപ്ത-
 യൗവനത്തിൻ പിപാസകൾ പോലെ!
 പിന്നെ, യത്യന്ദവേദനയോടെ
 ചൊന്നിതിത്ഥമജ്ജാലകൾ നോക്കി:-
 "അഗ്നിപുഞ്ജമേ, നിഷ്കലമായ് നി-

നിത്രനാളമെൻ ഹൃത്തിൽ നീ കത്തി,
 മന്ദഭാഗ്യനായ് നിത്യന്നിലിന്നെൻ
 മഞ്ജിമേ, മനം നൊതു ഞാൻ നിൽപ്പു.
 അർപ്പണം ചെയ്യു ഞാൻ നിനക്കായെ-
 നൻത്തശ്ശുന്യമാം സ്വപ്നങ്ങൾ, ഊർയേയ!
 ഈ മഹിയിലെൻ ജീവിത, മയേയാ,
 ഹേമന്ദ്രശമൊന്നായിരുന്നെങ്കിൽ,
 തൽപരീക്ഷയിൽ മാറ്റേറിയേറ്റി-
 നാജ്ജലിച്ചീടുമായിരുന്നല്ലോ!
 അല്ലതുവെറും പുല്ലാ, ഞാണക്ക-
 പ്പല്ല, ചിക്നിച്ചതച്ചിട്ടു പുല്ലു!
 ആയതിലിനി ബാക്കിയായുള്ള-
 തീയൊരുപിടിച്ചാമ്പലമാത്രം!
 അശ്ശരാത്മവസുന്ദരേ, കൈക്കൊൾ-
 കസ്മദഗൃത്ഥമീ യജ്ഞഭസ്മം!! ...
 നാഴികകൾ കടന്നുപോയ്-ദീപ-
 നാളമാളിപ്പിടയുന്ന കാറ്റിൽ!
 വീട്ടിലുള്ള വിളക്കുകളെല്ലാം
 കോട്ടമറ്റൊടുത്തെണ്ണപകർത്തി,
 പട്ടുന്തൽത്തിരിയിട്ടൊക്കെ നീട്ടി-
 പ്പുഷ്പമോദം കൊളുത്തി കവീന്ദ്രൻ.
 ജാലകങ്ങൾ തുറന്നിട്ടു-കാറ്റിൽ-
 ചൂളമിട്ടാടിനിൽപ്പു മരങ്ങൾ!
 സ്വർണ്ണരശ്മികൾ പാവിട്ടിരുട്ടിൽ
 മിന്നി യാദീപമാലകൾ മൂന്നിൽ
 അഷ്ടഗന്ധം പുകച്ചു, തൽപത്തിൽ-
 പ്പട്ടെടുത്തു നിവർത്തി വിരിച്ചു;
 മുല്ലമൊട്ടുകൾ, വെൺപനീർപ്പുകൾ
 ഹുല്ലമല്ലികാപുഷ്പങ്ങൾ, ലേവം,
 പ്രീതിയേറ്റം തനിയ്ക്കിയന്നോര-
 ശ്വേതപുഷ്പങ്ങളെല്ലാമൊരുക്കി,
 ഒട്ടധിക, മാ മിന്നിമിനുത്ത
 പട്ടുമെത്തയിൽ വാരി വിതറി.

പിന്നെയേതോ വിഷച്ചെടിവേരിൽ-
 നിന്നു ഞെക്കിയെടുത്തതാം നീരിൽ,
 തേനൊഴിച്ചി, ടുളറ്റിക്കുടിച്ച-
 ഗ്ലാനലോലൻ കിടന്നു തൽപത്തിൽ! ...
 പാരമാന്യം വിളറിത്തളർന്നു
 പാതിരാക്ഷീണചന്ദ്രൻ കിളർന്നു.
 കാറ്റിലാ മരച്ചാർത്തൊന്നുലഞ്ഞു
 കാട്ടുപക്ഷിയൊന്നേതോകരഞ്ഞു ...
 അമ്മലരണിമുറ്റത്തൊരേതോ
 പൊന്മണിക്കാൽച്ചിലമ്പൊലികേൾപ്പു.
 തെന്നലിൽ നീന്തി നിന്തിയാ മച്ചിൽ
 വന്നൊരു നേർത്ത സൗരഭം നിൽപ്പു.
 ശേഷിയറ്റു, മിഴി തുറക്കാതേ
 ശേഖരനിദം ചോദിച്ചു മന്ദം:-
 "എത്രകാലമാ, യിന്നെങ്കിലുമി-
 ബുക്തദാസനിലുൾക്കനിവേന്തി,
 ഒന്നിവനെയനുഗഹിച്ചീടാൻ
 വന്നിതോ നീയൊടുവി, ലെൻ ദേവി? ..."
 "വന്നു ഞാൻ, കവിരത്നമേ! ..." ലജ്ജാ-
 സന്നക സ്വരമൊന്നു മന്ത്രിച്ചു.
 കെട്ടണഞ്ഞവിളക്കുകൾ, ധൂപ-
 ക്കുറ്റിക, ഭൂകവിഹലദീപം!
 ഹാ, നിലമാകെച്ചിന്നിച്ചിതറി
 വീണു വാടിക്കിടക്കുന്ന പൂക്കൾ!
 ഒത്തമദ്ധ്യത്തിൽപ്പട്ടുടപോലെ
 കത്തിനീറിയടങ്ങിയ ചാരം! ...
 കണ്ണു ശേഖരൻ ചിമ്മിത്തൂറന്നു
 മുന്നിലാരിതൊ, രംഗനാരൂപം!
 കാണുവാനുള്ള കെൽപൊക്കെ മങ്ങി
 കാമിനിയവളാരായിരിക്കും?
 ചിത്തമാം മണീശ്രീകോവിലിൽത്താ-
 നിത്രകാലവും പൂജിച്ച രൂപം;
 നേർത്ത നീലനിഴൽപ്പാടിൽനിന്നും

വാർത്തൊരുജ്ജ്വലവിദ്യുത്സ്വരൂപം;
 തന്നവസാനയാത്രയിൽ, ക്കാണാൻ
 വന്നതല്ലല്ലി ബാഹ്യലോകത്തിൽ? ...
 നാവെടുക്കെക്കഴയും സ്വരത്തി-
 ലാവിധിഹതൻ ചോദിച്ചു മന്ദം:-
 "മായ മഞ്ഞപിഴിഞ്ഞു തൈറിഞ്ഞോ-
 രാ യവനിക നീങ്ങിയോ, മുശേ
 സത്യമോതന്നേ, നീയെന്റെ സാക്ഷാൽ
 മൃത്യുദേവതയല്ലയോ, ഭദ്രേ? ..."
 "അ, ലുജിതകുമാരി ഞാൻ! ..." മെല്ലെ-
 ചൊല്ലിയല്ലസദ്യല്ലകീവാണി.
 പാരവശ്യം വളർന്നു കവീന്ദ്രൻ
 പാടുപെട്ടൊന്നെഴുന്നേറ്റിരുന്നു.
 മഞ്ഞവർണ്ണയവനികയിന്മേൽ
 മഞ്ജുളമഴവില്ലുകളാടി
 മന്ദ മന്ദമതങ്ങനെ നീങ്ങി-
 മന്ദഭാഗ്യന്റെ കണ്ണുകൾ മങ്ങി!
 ശിഞ്ജിതദുഃഖലാഞ്ചലനാദ-
 രഞ്ജിതസ്വപ്നരൂപിണിയായി,
 സർവ്വസന്താപഭഞ്ജകമാകും
 നിർവൃതിതൻ പരിമളം വീശി,
 ദേവദൂർല്ലഭമാകുമൊരാർദ്ര-
 ഭാവസാന്ദ്രമൃദുസ്തിതം പൂശി,
 വന്നതാ, ദിവ്യകല്യാണരശ്മി
 മൂന്നിൽ നിൽക്കുന്നു, സൗന്ദര്യലക്ഷ്മി!
 തജ്ജഡിതശ്രുതിപുടംതന്നി-
 ലുജ്ജ്വലാപാംഗി മന്ത്രിച്ചിതിതമം:-
 "മത്സരത്തിൽ വിജയമങ്ങയ്ക്കാ-
 ണത്സുകയാണു ഞാനിതൊന്നോതാൻ!
 നീതിയായില്ല ചെയ്തതിനച്ഛൻ
 നീരസം തോന്നരുതതിൽ, ദേവ!
 അങ്ങുതൻ മൃദുഹൃത്തിൽനിന്നുറി-
 പ്പൊങ്ങിടും ഗാനമെന്തൊരു ഗാനം!

എത്ര ലോകം തപസ്സുചെയ്താലാ-
 ണെത്തിടുന്നതൊരിക്കലിശ്ശും!
 ഉത്തമകവേ, നന്നായറിവു
 ഹൃത്തിൽ ഞാനതിൻ ദിവ്യമഹത്വം!
 ഇങ്ങിതാ നിൽപ്പു ഞാ, നിശ്ശുത്തിൽ
 മംഗളജയമാല്യമണിയാൻ!...”
 കോമളാംഗി, തൻകണ്ണത്തിൽനിന്ന-
ത്തുമലർമാല കൈയിലെടുത്തു.
 രോമഹർഷപരവശയായി-
 ട്വാ മഹാൻതൻ ഗളത്തിലണിഞ്ഞു!
 ശിഞ്ജിതങ്ങൾ!-കവിയുടെ കണ്ണ-
 മൊന്നു ചാഞ്ഞു ..മിഴികൾ മറിഞ്ഞു.
 ”വൈകി, ദേവി! ...” മുഖത്തുടനേതോ
 വൈകൃതം വന്നു ...വൈഖരി നിന്നു.
 ഉത്തരക്ഷണമക്കവിവര്യൻ
 മെത്തയിന്മേൽ മരവിച്ചു വീണു!
 കെട്ടു ദീപം!-നിഴൽച്ചുരുൾക്കുന്തൽ-
 ക്കെട്ടഴിഞ്ഞു നിലാവു കരഞ്ഞു!!

പ്രസാധകർ

അല്ലിളക്തം

